

howto

ศาสตร์แห่งการชำนาญให้สุด

ROBERT GREENE

M
A
S
T
E
R
Y

THE #1
NEW YORK TIMES
BESTSELLER

เนมดักกอน์ ดัประวัติ แปล

howto

MASTERY

ศาสตร์แห่งการชำนาญให้สุด

ROBERT GREENE

เขียน

เนมลักกณ์ ตีประวัติ

แปล

การอ่านคือรากฐานที่สำคัญ

Mastery ศาสตร์แห่งการชำนาญให้สุด
Mastery

howto

โมเดิร์นบริษัทอมรินทร์ คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
378 ถนนรัชฎาภิบาล (บรมราชชนนี) เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th
www.amarinbooks.com   @amarinbooks Amarin HOW-TO

MASTERY © 2012 by Robert Greene, Inc.

สื่อดิจิทัลนี้ให้บริการดาวน์โหลดสำหรับบริการตามเงื่อนไขที่กำหนดเท่านั้น
การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ไม่มีวิธีใดๆนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนด
ถือเป็นความผิดอาญาตาม พรบ.ลิขสิทธิ์ และ พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 978-616-18-7760-6

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์ คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ศิริ บุญพิทักษ์เกษ • กรรมการผู้จัดการ อุษณีย์ วิริตกพันธ์
รองกรรมการผู้จัดการ ศศกร วัฒนาสุทธีวงศ์ • ที่ปรึกษา อองอาจ จิระอร
บรรณาธิการ รัฐวราธร พัฒนรัชตอดุล, คุณนิธิ กิตติสุพัฒน์ • บรรณาธิการต้นฉบับ ปัญญลักษณ์ มณีงาม ไทด์
ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมราลักษณ์ เขยกลิน • ศิลปกรรมปกและออกแบบรูปเล่ม ญาณิกา อยู่ยั้ง
คอมพิวเตอร์ รัชฎาการ ศรพรหมฉาย • พิสูจน์อักษร บัณฑิติกา, รงนา เทียนแดง

คำนำสำนักพิมพ์

ไม่ต้องรู้สึกน้อยใจในโชคชะตาที่คุณไม่ได้พบภาพสรรสวรรค์แบบอัศจรรย์ะ
มาเกิดด้วย

ถ้าคุณไม่มีพรสวรรค์ดังกล่าวติดตัวเหมือนบุคคลระดับตำนาน
ที่ผู้เขียนหยิบชื่อประวัติของพวกเขามาเป็นตัวอย่าง ไม่ว่าจะอัลเบิร์ต
ไอน์สไตน์, เลโอนาร์โด ดา วินชี, ชาร์ลส์ ดาร์วิน, โวล์ฟกัง
อะมาเดอุส โมซาร์ท, คาร์ล ยุง หรือไมเคิล ฟาราเดย์ คุณก็สร้าง
ขึ้นมาเองได้ด้วยการเรียนรู้ การค้นคว้า การฝึกฝน การลงมือทำ
การล้มเหลว การน้อมรับคำติชม และอื่นๆ

มีคำกล่าวไว้ว่า คุณต้องแลกบางสิ่ง เพื่อให้ได้บางอย่างมา
ในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนเผยเคล็ดลับสำคัญตามลำดับขั้นตอนที่จะทำให้
คุณก้าวไปสู่การเป็นสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ อาทิ การเป็นผู้ฝึกหัด
ซึ่งจะทำให้คุณเข้าใจว่าประสบการณ์ที่มีค่ามากกว่าตัวเงินนั้นจะช่วยให้
คุณก้าวไปสู่จุดสูงสุดได้อย่างไร หรือการยอมรับความรู้สึกว่าตนเป็น
ผู้ต่อยกว่าคนอื่นในการเป็นผู้ได้รับการชี้แนะ เพราะความรู้สึกนี้
จะทำให้จิตใจของคุณเปิดกว้างและกระหายการเรียนรู้ ฯลฯ หากคุณ
ตั้งใจอ่านไปจนถึงหน้าสุดท้ายก็เท่ากับคุณได้สิ่งสมเคล็ดลับสำคัญ
ในการจะได้มาซึ่งความเชี่ยวชาญขั้นสุด (Mastery) และปลายทาง
คุณก็จะกลายเป็นสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ (Master) ได้ไม่ยากหากมุ่งมั่น
มากพอ

ขั้นตอนทั้งหมดทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้จะเป็นจุดที่คุณจะอยู่
เพียงชั่วคราวเท่านั้น เว้นเสียแต่ว่าคุณจะยอมพ่ายและเต็มใจอยู่ใน
จุดที่เคยอยู่มาและจะอยู่ต่อไป...เหมือนผู้อื่น

อาจโหดร้าย, ทว่าหากคุณทำแต่สิ่งที่ทุกคนทำ, คุณก็จะได้แค่
สิ่งที่ทุกคนได้...

howto

สารบัญ

บทนำ

1

อำนาจสูงสุด

1

เขาวนับัญญัติระดับสูง — ความหมายของความเชี่ยวชาญ
ขั้นสุด — สามเส้นทางสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด — เขาวนับัญญัติ
ระดับหยั่งรู้ — การเชื่อมโยงกับความเป็นจริง — อำนาจที่แฝงอยู่
ในเราทุกคน

วิวัฒนาการแห่งความเชี่ยวชาญขั้นสุด

9

บรรพบุรุษสมัยแรกเริ่มของเรา — วิวัฒนาการของสมองมนุษย์ —
ความสามารถในการแยกตัวตนและจดจ่อมุ่งเน้น — ความฉลาด
ทางสังคมของมนุษย์โฮมินิดส์รุ่นแรก — เซลล์ประสาทกระจกเงา —
การคิดจากภายใน — ความเชี่ยวชาญขั้นสุดของเวลา — ทำงาน
ตามแนวโน้มความถนัดของสมองมนุษย์ — การเชื่อมโยงกับ
รากเหง้าสมัยแรกเริ่ม

กุญแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

18

ชาร์ลส์ ดาร์วิน ผู้ปฏิบัติตามแนวโน้มความถนัดของตนเอง —
ลักษณะของผู้เชี่ยวชาญขั้นสุดที่ยิ่งใหญ่ — เอกลักษณะและ
แนวโน้มความถนัดปฐมภูมิของเรา — อุปสรรคทางการเมืองและ
ความเชี่ยวชาญที่แตกสลาย — ความหมายของอัจฉริยภาพ —

แนวคิดเรื่องความเชี่ยวชาญขั้นสุดถูกใส่ร้ายป้ายสี — บทบาท
ของความปรารถนาในความเชี่ยวชาญขั้นสุด — อันตรายของ
การอยู่นิ่งเฉย — ความยืดหยุ่นของสมอง — ภาพรวมของกลยุทธ์
และบุคคลที่มีชีวิตประวัติในหนังสือเล่มนี้

I. ค้นพบกระแสน้ำของคุณ ภารกิจแห่งชีวิต

34

คุณมีพลังภายในที่พยายามชี้นำตนเองไปสู่ภารกิจแห่งชีวิตหรือ
อะไรที่คุณเกิดมาเพื่อทำให้สำเร็จในช่วงชีวิตของคุณอยู่ ในวัยเด็ก
คุณสัมผัสพลังนี้ได้ชัดเจน ซึ่งชี้นำไปสู่กิจกรรมและวิชาที่สอดคล้อง
กับความถนัดตามธรรมชาติ จุดประกายแห่งความอยากรู้อยากเห็น
ในระดับลึกที่มีมาแต่แรกเริ่ม ในช่วงปีระหว่างตอนนั้นกับตอนนี้
พลังดังกล่าวจะจางบ้าง แจ่มชัดบ้าง เมื่อคุณฟังความเห็นของ
ครอบครัวและเพื่อน ๆ มากขึ้น ไหนจะความวิตกกังวลในชีวิต
ประจำวันที่ทำให้คุณอ่อนล้า สิ่งนี้อาจเป็นต้นกำเนิดของความไร้สุข
เพราะขาดความเชื่อมโยงกับตัวตนที่คุณเป็นและสิ่งที่ทำให้คุณ
มีเอกลักษณ์ ก้าวแรกไปสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุดจึงเป็นการเรียนรู้
ภายในเสมอว่าแท้จริงแล้วคุณเป็นใคร และกลับไปเชื่อมโยงกับ
พลังภายในนั้น เมื่อรู้สิ่งนั้นได้อย่างกระจ่างชัดแล้ว คุณจะค้นพบ
หนทางไปสู่สายอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสม และทุกอย่างจะลงตัวเอง
ไม่มีวันสายเกินไปที่จะเริ่มต้นกระบวนการนี้

พลังที่ซ่อนเร้น

35

เลโอนาร์โด ดา วินชี

บุญแก่ผู้ความเชี่ยวชาญชั้นสุด 42

ตัวอย่างของผู้เชี่ยวชาญชั้นสุดที่ใช้ความรู้สึกของเป้าหมายนำทาง — เมล็ดพันธุ์แห่งเอกลักษณ์ของคุณ — กลับไปเชื่อมโยงกับแนวโน้มความถนัดของคุณ — คำจำกัดความของ “กระแสเรียก” — การเลือกกระแสเรียก — การหามุมเล็ก ๆ ที่ใช่ของคุณ — การแสวงหาความสำเร็จ — การเรียนรู้ถึงตัวตนที่แท้จริงของคุณ

กลยุทธ์การหาภารกิจแห่งชีวิต 51

1. กลยุทธ์แนวโน้มความถนัดแต่ดั้งเดิมคือ

กลับคืนสู่ต้นกำเนิดของคุณ 52

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ — มารี กูรี — อิงมาร์ เบิร์กแมน — มาร์ธา เกรแฮม — แดเนี่ยล เอเวอเรสต์ — จอห์น โคลเทรน

2. กลยุทธ์ของดาร์วินคือ

จับจองตำแหน่งแห่งที่ที่เหมาะสมที่สุด 56

ก. วี.เอส. รามจันทรัน
ข. โยกี มัตสึโอะกะ

3. กลยุทธ์การกบฏคือ

หลีกเลี่ยงหนทางที่ผิด 63

โวลฟ์กัง อะมาเดอุส โมซาร์ท

4. กลยุทธ์การปรับตัวคือการปล่อยวางอดีต 67

เฟรดดี โรซ

5. กลยุทธ์ความเป็นหรือความตายคือ

ค้นหาหนทางคืนกลับ 71

บั๊กมินสเตอร์ ฟูลเลอร์

II.**ยอมอยู่ใต้ความเป็นจริง
การเป็นผู้ฝึกหัดในอุดมคติ**

83

หลังจากได้รับการศึกษาภาคบังคับแล้ว คุณก็ก้าวสู่ระยะสำคัญที่สุดในชีวิต นั่นคือระยะที่สองซึ่งเรียกว่าการเป็นผู้ฝึกหัด ทุกครั้งที่เปลี่ยนงานหรือได้ทักษะใหม่ๆ คุณจะเข้าสู่ระยะนี้ของชีวิตอีกครั้ง มีอันตรายรออยู่มากมาย ถ้าไม่ระมัดระวัง คุณอาจพ่ายแพ้ต่อความไม่มั่นคงปลอดภัย อาจจมอยู่กับปัญหาด้านอารมณ์และความขัดแย้งต่างๆ ที่จะเข้ามาครอบงำความคิดของคุณ คุณอาจสร้างความกลัวหรือสภาวะการเรียนรู้บกพร่องที่จะติดตัวไปตลอดชีวิต ก่อนจะสายเกินไป คุณต้องเรียนรู้บทเรียนนี้และเดินไปตามหนทางที่หยุดยั้งผู้เชี่ยวชาญทั้งในอดีตและปัจจุบันสร้างไว้ นี่คือการเป็นผู้ฝึกหัดในอุดมคติที่ไม่สำคัญเลยว่าคุณจะอยู่ในสาขาอาชีพใด ในกระบวนการนี้ คุณจะฝึกฝนทักษะที่จำเป็นจนเชี่ยวชาญ ได้ฝึกวินัยให้กับความคิดและเปลี่ยนแปลงตนเองให้กลายเป็นผู้ที่คิดได้อย่างอิสระ พร้อมรับความท้าทายอันสร้างสรรค์ต่างๆ บนหนทางสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

การเปลี่ยนแปลงครั้งแรก

84

บุญแก่ผู้ความเชื่อชาญขั้นสุด 93

คำจำกัดความของระยะการเป็นผู้ฝึกหัดในอุดมคติ—
เป้าหมายของการเป็นผู้ฝึกหัดคือการเปลี่ยนแปลงตนเอง

3 ขั้นตอน หรือ 3 โหมด
ของระยะการเป็นผู้ฝึกหัด 97

ขั้นที่หนึ่ง : การสังเกตระดับลึก
(โหมดรับรู้อย่างเดียว) 97

ช่อนสี่สันของคุณ— สังเกตกฎเกณฑ์— สังเกตความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ— การตีความเรื่องราวของชาร์ลส์ ดาร์วิน—
รู้จักสิ่งแวดล้อมของคุณ

ขั้นที่สอง : การได้ทักษะ
(โหมดฝึกฝนปฏิบัติ) 101

ได้รับความรู้ที่ช่อนเร้น— ระบบการฝึกหัดสมัยยุคกลาง—
วงจรผลตอบแทนที่เร่งความเร็ว— ยอมรับความน่าเบื่อ—
คอร์เท็กซ์กลีบหน้าและงานที่เป็นการเรียนรู้— ความรู้ที่ถูก
วางโครงสร้างในตัวเราแล้ว— ตัวเลขมหัศจรรย์ 10,000
ชั่วโมง

ขั้นที่สาม : การทดลอง
(โหมดการปฏิบัติ) 109

การแสดงออกถึงตัวตนของคุณอย่างซ้ำ ๆ และการทดลอง—
การเอาชนะความกลัว— การได้ทักษะในโลกยุคใหม่— ระยะ
การเป็นผู้ฝึกหัดที่เกี่ยวข้อง— ความเชื่อมโยงระหว่างมือกับ
ดวงตา— คุณคือผู้ก่อสร้าง

กลยุทธ์ในการผ่านระยะการเป็นผู้ฝึกหัด ในอุดมคติ	113
1. ให้คุณค่ากับการเรียนรู้มากกว่าเงินทอง	114
เบนจามิน แฟรงคลิน—อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์— มาร์ธา เกรแฮม—เฟรดดี โรซ	
2. ขยายมุมมองและประสบการณ์ของคุณ อยู่เสมอ	119
ซอราเนีย เอิร์สต์ตัน	
3. กลับคืนสู่ความรู้สึกด้วยคำ	126
แดเนียล เอเวอเรสต์	
4. ใฝ่หาใจในกระบวนการ	132
เซซาร์ โรดริเกซ	
5. เคลื่อนไปสู่การต่อต้านและความเจ็บปวด	138
ก. บิลล์ แบรดลีย์	
ข. จอห์น คีตส์	
6. ฝึกตัวเองให้รับมือกับความล้มเหลว	144
เฮนรี ฟอร์ด	
7. ผสมผสานคำว่า “อย่างไร” และ “อะไร”	150
ซานติอาโก กาลาตราวา	
8. ก้าวหน้าด้วยการลองผิดลองถูก	155
พอล เกรแฮม	
การย้อนกลับ	161
โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท—อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์	

III.

ซิมซิปพลังจากผู้เชี่ยวชาญชั้นสุด พลังจอบผู้ชี้แนะ

163

ชีวิตนั้นสั้น และเวลาในการเรียนรู้และความสร้างสรรค์ของคุณ ก็มีอยู่จำกัด หากปราศจากการชี้แนะ หลายปีอันมีค่าของคุณ จะสูญเปล่าไปกับการพยายามหาความรู้และการฝึกฝนจาก หลายแห่ง คุณควรปฏิบัติตามตัวอย่างที่สุดยอดผู้เชี่ยวชาญทำได้ ตลอดหลายยุคสมัยที่ผ่านมาและหาผู้ชี้แนะที่เหมาะสมให้ตัวเอง ความสัมพันธ์แบบผู้ชี้แนะกับผู้รับการอุปถัมภ์เป็นรูปแบบ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลและให้ผลผลิตสูงสุด ผู้ชี้แนะที่ถูกต้อง จะรู้ว่าคุณต้องจดจ่อกับสิ่งใดและควรทำทหายคุณอย่างไร ความรู้ และประสบการณ์ของพวกเขาจะกลายเป็นของคุณ พวกเขาจะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานของคุณทันทีและตามที่เป็นจริง ดังนั้น คุณจะพัฒนาปรับปรุงตนเองได้เร็วขึ้นด้วยปฏิสัมพันธ์ที่เข้มข้น าระหว่างบุคคล คุณจะซึมซับวิธีการคิดที่มีพลังอันยิ่งใหญ่และนำไปปรับใช้กับจิตวิญญาณของตัวเองได้ ขอให้เลือกผู้ชี้แนะที่เหมาะสม กับความต้องการมากที่สุดและนำพาคุณไปสู่ภารกิจแห่งชีวิต เมื่อได้ซึมซับความรู้ของพวกเขาไว้ในตัวแล้ว คุณจะต้องเดินหน้าต่อ และไม่อยู่ใต้เงาของเขาตลอดไป เป้าหมายคือการอยู่เหนือกว่า ผู้ชี้แนะของคุณในด้านความเชี่ยวชาญชั้นสุดและความเป็นเลิศเสมอ

การเล่นแร่แปรธาตุความรู้

164

ไมเคิล ฟาราเดย์

กุญแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด 176

ความสำคัญของการถ่อมตน — คุณค่าของการมีผู้ชี้แนะ — ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะกับผู้เรียน — การเรียนรู้คือการ เล่นแร่แปรธาตุ — การตีความเรื่องราวของไมเคิล ฟาราเดย์ — อเล็กซานเดอร์มหาราช — คุณค่าของปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคล — การหาและการดึงดูดผู้ชี้แนะ — ผู้ชี้แนะที่เป็นบุคคลมีชื่อเสียงหรือหนังสือ — ผู้ชี้แนะที่วางตัวแบบบิดา — เมื่อใดจึงควรตัดผู้ชี้แนะไปจากชีวิต

กลยุทธ์เพื่อกระชับสายสัมพันธ์ กับผู้ชี้แนะให้ลึกซึ้งขึ้น 189

1. เลือกผู้ชี้แนะตามความต้องการ

และแนวโน้มความถนัดของคุณ 190

แฟรงก์ ลอยด์ ไรต์ — คาร์ล ยุง —
วี.เอส. รามจันทรัน — โยกี มัตสึโอกะ

2. มองลึกลงไปบนกระจกของผู้ชี้แนะ 197

ฮาคุอิน เซนจิ

3. ปรารถนาความคิดของพวกเขา 204

เกิลินน์ กูลด์

4. สร้างความสัมพันธ์แบบรับและส่ง 209

เฟรดดี โรซ

การย้อนกลับ 214

ทอมัส เอดิสัน

IV.

มองเห็นผู้คนในแบบที่พวกเขาเป็น ความฉลาดทางสังคม

218

บ่อยครั้งอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในการแสวงหาความเชี่ยวชาญ
ขั้นสุดมาจากความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ที่เราต้องประสบ
เนื่องจากการต่อต้านและการบงการของผู้คนรอบตัว ถ้าไม่ระวัง
จิตใจของเราจะซึมซับเล่ห์กลและสงครามทางการเมืองอันไม่มีวัน
จบสิ้น ปัญหาหลักที่พบด้านสังคมคือเรามีแนวโน้มอันไร้เดียงสา
ที่จะนำความต้องการและความปรารถนาทางอารมณ์ของเรา
ในขณะนั้นไปใส่คนอื่น เราตีความเจตนาของพวกเขาผิดและ
ตอบสนองในแบบที่ก่อให้เกิดความสับสนหรือความขัดแย้ง
ความฉลาดทางสังคมคือความสามารถในการมองดูผู้คนตามที่เป็น
จริงมากที่สุด เราเรียนรู้ที่จะมุ่งมั่นจดจ่อกับผู้อื่นในระดับลึกได้
อ่านพฤติกรรมของพวกเขาในขณะนั้นให้ออก ดูว่าอะไรคือแรงจูงใจ
ของพวกเขา และแยกแยะว่าอะไรคือแนวโน้มที่แสดงถึงการบงการ
ที่อาจเกิดขึ้น หากเราก้าวผ่านการหมกมุ่นในตนเองที่มักเป็นอยู่ได้
เมื่อต้องไปในสิ่งแวดล้อมทางสังคมได้อย่างราบรื่น เราก็จะมีเวลา
และพลังงานที่จะเรียนรู้และฝึกฝนทักษะมากขึ้น ความสำเร็จ
ที่ได้มาโดยปราศจากเขาวนปัญญาไม่ใช่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด
และจะคงอยู่ได้ไม่นาน

การคิดจากภายใน

219

เบนจามิน แฟรงคลิน

กุญแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

231

มนุษย์ในฐานะสัตว์สังคมที่เหนือกว่า — มุมมองแบบใส่ชื่อกำลัง
เหนียวรั้งเรา — การตีความเรื่องราวของเบนจามิน แฟรงคลิน —
การปรับทัศนคติของคุณ

การอ่านคนคือความรู้ที่เฉพาะเจาะจง

239

การสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด — การใส่ใจกับสัญญาณ
ที่ละเอียดอ่อน — มองหาประสบการณ์ทางอารมณ์ที่มี
ร่วมกัน — การอ่านผู้คนโดยใช้การหยั่งรู้ — การมองหา
รูปแบบซ้ำ ๆ — อันตรายของความประทับใจแรก

ความเป็นจริงอันร้ายกาจ 7 ประการ

คือความรู้ทั่วไป

245

ความอิจฉาริษยา
การคล้อยตามข้อกำหนดของสังคมโดยไม่ตั้งคำถาม
ความเข้มนวดไม่ยืดหยุ่น
การหมกมุ่นกับตนเอง
ความเกียจคร้าน
ความเหลวไหล
ความก้าวร้าวทางอารมณ์

กลยุทธ์ในการได้ความฉลาดทางสังคม

256

1. พุดผ่านผลงานของคุณ

257

ก. อิกนาซ เซมเมลไวส์
ข. วิลเลียม ฮาร์วีย์

2. สร้างบุคลิกที่เหมาะสม

266

เทเรซีตา เฟอ์นันเดซ

3. มองตัวเองผ่านสายตาของคนอื่น 274

เทมเพิล แกรนด์

4. ยอมอดทนกับคนโง่ 280

โยฮันน์ โวล์ฟกัง ฟอน เกอเธ่—โจเซฟ วอน
สเตียร์นเบิร์ก—แดเนียล เอเวอเรตต์

การย้อนกลับ 289

พอล เกรแฮม

V.

ปลุกจิตใจที่มีชีวิต

ระยะสร้างสรรค์ - ปฏิบัติ

292

เมื่อสะสมทักษะได้มากขึ้นและจดจำกฎเกณฑ์ที่ควบคุมสาขาอาชีพของคุณได้ขึ้นใจแล้ว จิตใจของคุณจะต้องการทำงานเพิ่มและพยายามใช้ความรู้ในแบบที่สอดคล้องกับแนวโน้มความถนัดของคุณมากขึ้น สิ่งที่จะขัดขวางพลังความคิดสร้างสรรค์ตามธรรมชาตินี้ไม่ให้พัฒนาเติบโตไม่ใช่การขาดพรสวรรค์ แต่เป็นทัศนคติของคุณเองเมื่อวิตกกังวลและไม่มั่นคง คุณมีแนวโน้มที่จะนำความรู้ไปใช้ในแบบอนุรักษ์นิยม โดยต้องการที่จะเข้ากับผู้คนในกลุ่มได้และใช้ขั้นตอนวิธีการเดิมๆ แบบที่เรียนรู้มา แต่คุณจะต้องบังคับตนเองให้ไปในทิศทางตรงกันข้าม เมื่อพ้นจากระยะการเป็นผู้ฝึกหัดแล้ว คุณจะต้องกล้าหาญมากขึ้น แทนที่จะสบายใจกับสิ่งที่รู้อยู่แล้ว คุณจะต้องขยายความรู้ไปสู่สาขาใกล้เคียง เต็มเชื้อเพลิงให้จิตใจได้เชื่อมโยงความคิดหลายอย่างที่แตกต่างกัน คุณจะต้องทำการทดลองและมองดูปัญหาจากทุกแง่มุมที่เป็นไปได้ เมื่อความคิดของคุณลื่นไหลปรับเปลี่ยน

ได้มากขึ้น จิตใจก็จะมีมิติเพิ่มขึ้น ได้เห็นแง่มุมต่างๆ ของความเป็นจริงมากขึ้นเรื่อยๆ และสุดท้ายคุณจะเป็นปฏิบัติกับกฎเกณฑ์ที่เคยจดจำจนขึ้นใจ คุณจะนำสิ่งนั้นมาหล่อหลอมและปฏิรูปเพื่อให้สอดคล้องกับจิตวิญญาณของคุณ ความเป็นผู้ริเริ่มสิ่งใหม่นี้จะนำคุณไปสู่ระดับอำนาจที่สูงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงครั้งที่สอง

293

ไวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท

กุญแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

304

จิตใจดั้งเดิม — จิตใจที่ยึดแบบแผน — จิตใจที่มีมิติ — การตีความเรื่องราวของโมซาร์ท — สามขั้นตอนที่สำคัญ

ขั้นที่หนึ่ง : งานสร้างสรรค์

312

เปลี่ยนแปลงมโนทัศน์เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของคุณ — การตามหาวาทยักรัศมีขาว — ทอมัส เอ็ดดิสัน, เรมแบรนต์, มาร์เซล พรูสต์ และความท้าทายด้านการสร้างสรรค์ขั้นสูงสุด — กฎปฐมภูมิแห่งพลวัตการสร้างสรรค์ — หาบางสิ่งที่คุณต่อต้าน — อยู่กับความเป็นจริงเสมอ — ปลอ่ยวางความรู้สึที่มันคงปลอดภัย

ขั้นที่สอง : กลยุทธ์การสร้างสรรค์

316

ก. ปลุกฝังความสามารถเชิงลบ

317

ศีลส์และกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ — คำจำกัดความของความสามารถเชิงลบ — โมซาร์ทและบัค — ไลน์สไตน์และความสามารถเชิงลบ — เซกสเปียร์ในฐานะอุดมคติ — ความถ่อมตัวของฟาราเดย์ — ความสามารถเชิงลบในฐานะเครื่องมือในการเปิดใจ

ข. ยอมให้เกิดความโชคดียังบังเอิญ

322

สมองในฐานะระบบประมวลผลสองด้าน — คำจำกัดความของ “ความโชคดีโดยบังเอิญ” — วิลเลียม เจมส์ และโมเมนตัมทางความคิด — คณาจารย์จิตวิญญาณที่เปิดกว้าง — หลุยส์ ปาสเตอร์ กับความโชคดีโดยบังเอิญ — ทอมัส เอดิสัน กับความโชคดีโดยบังเอิญและการบันทึกเสียง — จิตใจที่ปรับเปลี่ยนง่าย — กลยุทธ์ความโชคดีโดยบังเอิญของแอนโทนี เบอร์เกส และแมกซ์ เอิร์นสต์ — บัมเพาะความโชคดีโดยบังเอิญ — การคิดเชิงเปรียบเทียบและกาลิเลโอ

ค. เปลี่ยนจิตใจผ่านทาง “กระแส”

328

ชาร์ลส์ ดาร์วิน และกระแส — คำจำกัดความของ “กระแส” — บรรพบุรุษดึกดำบรรพ์ของเราและกระแส — ลัทธิจักรกระแส — บักมินสเตอร์ ฟูลเลอร์ และศิลปะวัตถุ — ความสัมพันธ์ของการสร้างวัตถุ — วงจรความคิดเห็น

ง. เปลี่ยนแปลงมุมมอง

335

รูปแบบทั่วไปของการคิดเพื่อเปลี่ยนแปลง

มองดูที่ “อะไร” ไม่ใช่ “อย่างไร”

หลักเสียงทางลัด — มุ่งเน้นที่โครงสร้าง — สร้างความรู้สึกคุ้นเคยกับภาพรวม — ความสำคัญของความสัมพันธ์ในวิทยาศาสตร์

ริบกำหนดหลักการทั่วไปและเพิกเฉยต่อรายละเอียด

เปลี่ยนจากระดับใหญ่เป็นระดับเล็ก — ชาร์ลส์ ดาร์วินและการศึกษาเพรียงในระดับเล็ก — เลโอนาร์โด ดา วินชีกับความใส่ใจรายละเอียดเล็กจิ๋วในการวาดภาพ — ให้รายละเอียดนำทางคุณไป

ยืนยันกระบวนทัศน์และเพิกเฉยต่อความผิดพลาด

การพึ่งพากระบวนทัศน์มากเกินไป—คุณค่าของความผิดพลาด—มารี กูรี และความผิดพลาดของกัมมันตภาพรังสี—ผู้ก่อตั้งกูเกิลและความผิดพลาด—ความผิดพลาดเป็นสิ่งที่ยับยั้งคลื่นวิวัฒนาการ

ยึดติดกับสิ่งที่ปรากฏ เพิกเฉยต่อสิ่งที่หายไป

เซอร์ลือท โฮล์มส์ และสัญญาณเชิงลบ—กาวแลนด์ ฮอปกินส์ สัญญาณเชิงลบและโรคลึกลับปิดลักเปิด—เติมเต็มความต้องการที่ยังไม่มีใครเติมเต็ม—เฮนรี ฟอร์ด สัญญาณเชิงลบและสายงานประกอบชิ้นส่วน—การย้อนกลับสู่มุมมองทางอารมณ์ของคุณ—ความล้มเหลวในฐานะโอกาส

จ. ย้อนกลับไปใช้ความฉลาดแบบดั้งเดิม 344

ความฉลาดของบรรพบุรุษสมัยดีก่าบรรพ์ของเรา—สมองมนุษย์เป็นเครื่องมือที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง—ไวยากรณ์ในฐานะข้อจำกัด—การคิดแบบเกินกว่าการใช้ภาษา—ตัวอย่างของบุคคลที่มีชื่อเสียงผู้คิดเป็นภาพ—ข้อจำกัดของความจำ—การใช้แผนภาพและโมเดล—ซิลเลอร์, ไลน์สไตน์, แซมวล แจ็กสัน และภาวะชินเนสที่เชี่ยวชาญ

ขั้นที่สาม : การค้นพบครั้งยิ่งใหญ่ที่สร้างสรรค์

คือความตั้งเครียดและความรู้ความเข้าใจ

ในระดับลึก

350

มาตรฐานภายในระดับสูงของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ—การปล่อยวาง—ไลน์สไตน์ การปล่อยวางและการค้นพบทฤษฎีสัมพัทธภาพ—ริชาร์ด วากเนอร์ แต่งเพลงโอเปร่าเสร็จในความฝัน—สมองไปถึงจุดสูงสุดของความคิดสร้างสรรค์

ได้อย่างไร—จุดติดขัดที่เกิดขึ้นก่อนความสว่างทางปัญญา—
การระเบิดแห่งความเป็นอัจฉริยะของเอวาริสต์ กาลัวส์—
ความจำเป็นที่ต้องมีความตึงเครียด—เส้นตายการผลิต—
การผลิตแรงกดดันของทอมัส เอดิสัน

หลุมพรางทางอารมณ์	355
ความพึงพอใจ	
ความหิวโหย	
การพึ่งพา	
ความใจร้อน	
ความหลงตัวเอง	
ความไม่ยืดหยุ่น	

กลยุทธ์สำหรับระยะการสร้างสรรค - ปฏิบัติ	362
1. เสียงที่แท้จริง	363
จอห์น โคลเทรน	
2. ข้อเท็จจริงที่ให้ผลตอบแทนสูง	371
วี.เอส. รามจันทรัน	
3. ความฉลาดเชิงจักรกล	379
พี่น้องตระกูลไรต์	
4. พลังตามธรรมชาติ	389
ซานติอาโก กาลาตราวา	
5. สนามที่เปิดกว้าง	397
มาร์ธา เกรแฮม	
6. ระดับไฮเอนด์	405
โยกี มัตสึโอะกะ	

7. การปลี่ยนเชิงวิวัฒนาการ 411

พอล เกรแฮม

8. การคิดอย่างมีมิติ 420

ฌอง-ฟร็องซัว ชองโปลีแยง

**9. ความคิดสร้างสรรค์แบบเล่นแร่แปรธาตุ
และจิตใต้สำนึก** 431

เทเรซีตา เพอร์นันเดซ

การย้อนกลับ 437

จอห์น โคลเทรน — ออกัสต์ สตรินด์เบิร์ก

VI.

**ผลงานการหยั่งรู้กับเหตุผล
ความเชี่ยวชาญขั้นสุด**

439

เราทุกคนเข้าถึงสติปัญญาในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งจะช่วยให้เราเห็นโลกได้มากขึ้น คาดเดาแนวโน้มต่างๆ ได้ และตอบสนองต่อทุกสถานการณ์ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ สติปัญญาเช่นนี้ได้รับการปลูกฝังโดยการทุ่มเทศึกษาสาขาที่เราเรียนรู้ และชื่อตรงต่อแนวโน้มความถนัดของเรา ไม่ว่าจะแนวทางของเราจะดูไม่เป็นไปตามแบบแผนในสายตาของคนอื่นเพียงใดก็ตาม ด้วยการทุ่มเทอย่างจริงจังเช่นนั้นเป็นเวลาหลายปี เราจะซึมซับและได้รับสัญชาตญาณหยั่งรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบที่สลับซับซ้อนในสาขานั้น เมื่อเราผสมผสานกระบวนการหยั่งรู้นี้กับกระบวนการทางตรรกะ เราจะแผ่ขยายจิตใจไปจนสุดขอบเขตศักยภาพของตนเองได้ และมองเห็นแก่นแท้อันเป็นความลับของชีวิต เมื่อนั้นเราจะมีพลังที่ใกล้เคียงกับกำลังและความเร็วตามสัญชาตญาณ

ของสัตว์ แต่ครอบคลุมกว้างขึ้นตามที่จิตสำนึกของมนุษย์นำมาให้เรา พลังนี้คือสิ่งที่สมองของเราถูกออกแบบมาเพื่อจะบรรลุถึงได้ และเราจะถูกนำไปสู่สติปัญญาเช่นนี้ตามธรรมชาติ หากเราปฏิบัติตามแนวโน้มความถนัดของตนเองไปจนสุดทาง

การเปลี่ยนแปลงครั้งที่สาม

440

มาร์เซล พรูสต์

กุญแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

452

ตัวอย่างของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญที่มองเห็นมากกว่าคนอื่น — สัมผัสที่ปลายนิ้ว — พลังที่ดุลลิกลับ — การหยั่งรู้ระดับสูง — พลวัต — การมีความรู้สึกหยั่งรู้ในภาพรวมทั้งหมด — ความรู้สึกหยั่งรู้ของเจน กูดดอลล์ ต่อลิงชิมแปนซี — ความรู้สึกหยั่งรู้ของแอร์วิน รอมเมิล ต่อสงคราม — การผสมผสานของตรรกะและความหยั่งรู้ — ความเชี่ยวชาญขั้นสุดเมื่อครบ 20,000 ชั่วโมง — เวลาในฐานะปัจจัยที่สำคัญยิ่ง — ทำให้ช่วงเวลาแห่งการศึกษาเรียนรู้มีคุณภาพสูง — การตีความเรื่องราวของพรูสต์

รากฐานของการหยั่งรู้

ระดับสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ

464

แต่นหารว่า — การหยั่งรู้และบรรพบุรุษที่ดีกำบรวพของเรา — เครือข่ายช่วยการจำในสมอง — บ็อบบี ฟิสเซอร์ และร่องรอยความทรงจำ — การมีส่วนร่วมกับความสลับซับซ้อน — การอดทนต่อความสับสนวุ่นวาย — ศักยภาพความทรงจำที่เพิ่มขึ้น — ตัวอย่างของการหยั่งรู้ระดับสูงและความเยาว์วัย

การหวนคืนสู่ความเป็นจริง 473

ภาพรวมของวิวัฒนาการตั้งแต่แรกเริ่ม — การเชื่อมโยงสัมพันธ์ของทุกชีวิต — ความจริงขั้นสูงสุด — ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาสมัยใหม่ — การกลับคืนสู่องค์รวม — สมอที่เปลี่ยนแปลงไปของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ

กลยุทธ์ในการบรรลุความเชี่ยวชาญขั้นสุด 478

1. การเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมของคุณ
คือพลังขับเคลื่อนปฐมภูมิ 479

ชาวเกาะแคโรไลน์

2. การเล่นกับจุดแข็งของคุณ
คือความมุ่งมั่นขั้นสูงสุด 486

ก. อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

ข. เทมเพิล แกรนดิน

3. การเปลี่ยนแปลงตัวเองผ่านการฝึกปฏิบัติ
คือสัมผัสที่ปลายนิ้ว 506

เซซาร์ โรดริเกซ

4. การจํารายละเอียดให้ขึ้นใจ
คือพลังแห่งชีวิต 513

เลโอนาร์โด ดา วินชี

5. การทําวิสัยทัศน์ให้กว้างขึ้น
คือมุมมองระดับโลก 523

เฟรดดี โรซ

6. การยอมคนอื่น
คือมุมมองจากภายในสู่ภายนอก 529

แดเนียล เอเวอเรสต์

7. การสังเคราะห์ความรู้ทุกรูปแบบ	
คือชาย / หญิงที่เป็นสากล	541
โยฮันน์ โวล์ฟกัง ฟอน เกอเธ่	

การย้อนกลับ	552
ตัวตนจอมปลอม — ตัวตนแท้จริง — ความเป็นอัจฉริยะไม่ใช่เรื่องลึกลับ — เป้าประสงค์ของชีวิตคุณ — ตระหนักถึงศักยภาพของคุณ	

ชีวประวัติ	
ของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญร่วมสมัย	556

กิตติกรรมประกาศ	565
------------------------	-----

บรรณานุกรม	568
-------------------	-----

แต่แอนนา

บทนำ

อำนาจสูงสุด

ทุกคนกุมโชคชะตาของตัวเองไว้ในมือไม่ต่างจาก
ประติมากรที่มีวัตถุดิบสำหรับขึ้นรูปชิ้นงาน แต่กิจกรรม
ทางศิลปะประเภทนี้ก็เหมือนกับประเภทอื่น ๆ กล่าวคือ
เราเพียงเกิดมาพร้อมกับศักยภาพที่จะทำสิ่งนั้น ทว่า
ทักษะในการปรับเปลี่ยนรูปทรงวัตถุดิบคือสิ่งที่เราต้อง
เรียนรู้และปลุกฝังอย่างตั้งใจ

—โยฮันน์ โวล์ฟกัง ฟอน เกอเธ่

ความสามารถและเขาวرنปัญญาอันเป็นตัวแทนจุดสูงสุดแห่งศักยภาพ
มนุษย์นั้นมืออยู่จริง เป็นแหล่งที่มาของความดีและการค้นพบ
ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ เป็นเขาวرنปัญญาที่โรงเรียนไม่ได้สอน
และไม่เคยถูกวิเคราะห์โดยศาสตราจารย์คนใด ทว่า ณ จุดหนึ่งในชีวิต
เราเกือบทุกคนเคยเห็นภาพของมันแวบหนึ่งผ่านประสบการณ์ตัวเอง
ภาพนี้มักจะมาหาเราในช่วงเวลาตึงเครียดอย่างต่อเนื่องใกล้กำหนดส่งงาน
มีปัญญาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน เผชิญวิกฤตสักอย่าง หรืออาจเป็นผล
จากการทำบางโครงการอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม เรามักจะ

รู้สึกกระปรี้กระเปร่าและมีสมาธิจดจ่อเป็นพิเศษเมื่ออยู่ในสภาวะแวดล้อมกดดัน จิตใจของเราจะจมอยู่กับงานตรงหน้าอย่างเต็มที่ การจดจ่อเข้มข้นนี้จุดประกายความคิดนานา และจะมาหาตอนเราหลับจากแห่งหนใดก็ไม่รู้ รวากับผุดขึ้นเองจากจิตใต้สำนึก ผู้อื่นดูยากที่จะต้านทานอิทธิพลของเราในช่วงเวลาแบบนี้ อาจเพราะเราใส่ใจพวกเขามากขึ้น หรืออาจคล้ายว่าเรามีพลังพิเศษบางอย่างบันดาลใจให้พวกเขาเกิดความเคารพนับถือ ปกติแล้วเราอาจมีประสบการณ์กับชีวิตในแบบตั้งรับ คือเป็นฝ่ายตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นนี้อยู่เสมอ ทว่าในช่วงวันและสัปดาห์เหล่านี้ เราจะรู้สึกว่าเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ และทำให้สิ่งต่างๆ เกิดขึ้นได้ตามปรารถนา

เราแสดงออกถึงพลังดังกล่าวได้ในรูปแบบต่อไปนี้ นั่นคือส่วนใหญ่แล้วพวกเราอยู่ในโลกความฝัน ความปรารถนา และความคิดหมกมุ่นในใจตัวเอง แต่ในช่วงเวลาแห่งความคิดสร้างสรรค์ที่แสนโดดเด่นนี้ เราถูกผลักดันด้วยความจำเป็นต้องทำบางสิ่งที่ไม่ผลในเชิงปฏิบัติจริง เราบังคับตนเองให้ก้าวออกมาจากห้องแห่งความคิดซ้ำซากที่เคยชินและเชื่อมโยงตัวเองกับโลก ผู้คน และความเป็นจริงแทนที่จะคิดสิ่งโน้นแล้วเปลี่ยนไปเป็นสิ่งนี้ ในสภาวะที่ไม่มีสมาธิอย่างไม่จบสิ้น จิตใจเราจะจดจ่อเจาะลึกลงไปยังแก่นแท้ของสิ่งที่เป็นจริง ในห้วงเวลาเช่นนี้ ดูราวกับว่าจิตใจของเราซึ่งหันออกไปสู่ภายนอกกำลังเปี่ยมไปด้วยแสงสว่างจากโลกรอบตัว ได้รับรู้รายละเอียดหรือความคิดใหม่ๆ อย่างฉับพลัน ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

แต่เมื่อกำหนดส่งงานผ่านพ้นไปหรือวิกฤตนั้นจบสิ้นลงแล้ว ความรู้สึกมีพลังและมีความคิดสร้างสรรค์สูงเช่นนี้จะค่อยๆ จางหายไป เราจะกลับเข้าสู่ภาวะการไม่ค่อยมีสมาธิ ส่วนความรู้สึกเหมือนมี

อำนาจควบคุมสิ่งต่างๆ ก็หายไปด้วย หากแม้เราจะผลิตความรู้สึก เช่นนี้ออกมาได้อย่างต่อเนื่องหรือทำให้ความรู้สึกนี้ออยู่ได้นานขึ้น ก็คงดี...แต่นั้นช่างเป็นสิ่งลึกลับและยากที่จะอธิบาย

ปัญหาที่เราเผชิญอยู่คือพลังและเขาวนปัญญาในรูปแบบนี้เป็นเรื่อง ที่ไม่มีใครสนใจจะศึกษา หรือไม่ก็เต็มไปด้วยเรื่องราวที่เชื่อต่อๆ กันมา และเป็นความเข้าใจผิด ทั้งหมดนี้ยิ่งทำให้ดูลึกลับเข้าไปใหญ่ เรา นึกภาพว่าความคิดสร้างสรรค์และความฉลาดหลักแหลมนั้นปรากฏ ขึ้นเองจากที่ไหนก็ไม่รู้ เป็นผลจากพรสวรรค์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเป็นผลจากความอารมณ์ดี หรือไม่ก็เกิดจากการเรียงตัวของ ดวงดาว จะช่วยได้เยอะทีเดียวหากหาความกระจ่างให้กับความลึกลับ เหล่านี้ อย่างเช่น ตั้งชื่อให้กับความรู้สึกที่มีพลัง ตรวจสอบหาที่มา ของความลึกลับนั้น ให้คำจำกัดความแก่เขาวนปัญญาที่นำไปสู่สิ่งนี้ และทำความเข้าใจว่าจะผลิตความรู้สึกนี้ออกมาอย่างต่อเนื่องและ รักษาเอาไว้ได้อย่างไร

ขอให้เราเรียกความรู้สึกเช่นนี้ว่า*ความเชี่ยวชาญขั้นสุด (Mastery)* เป็นความรู้สึกที่ว่าเรามีอำนาจควบคุมความเป็นจริง ผู้คน และ ตัวเราเองที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก แม้จะเป็นอะไรที่เคยพบเพียงช่วงสั้นๆ แต่สำหรับบางคนหรือผู้คนที่เป็นสุดยอดผู้เชี่ยวชาญของแต่ละสาขาส ึ่งนี้กลายเป็นวิถีชีวิตของพวกเขา เป็นวิถีที่พวกเขา มองโลก (สุดยอดผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นรวมถึงเลโอนาร์โด ดา วินชี, นโปเลียน โบนาปาร์ต, ชาร์ลส์ ดาร์วิน, ทอมัส เอดิสัน และมาร์ธา เกรแฮม) รากฐานของพลังนี้คือ*กระบวนการ* อันเรียบง่ายที่นำไปสู่ความเชี่ยวชาญ ขั้นสุดซึ่งเราทุกคนเข้าถึงได้

เราอธิบายกระบวนการดังกล่าวให้ชัดเจนได้ดังนี้ สมมติว่า เรากำลังเรียนรู้ที่จะเล่นเปียโนหรือกำลังเริ่มงานใหม่ที่ต้องมี

ทักษะใหม่ๆ แรกสุดเราเป็นเพียงคนนอก ความประทับใจเริ่มแรกเกี่ยวกับเปียโนหรือสิ่งแวดล้อมในการทำงานนั้นมาจากอคติ และบ่อยครั้งมาจากองค์ประกอบของความกลัวด้วย เมื่อเริ่มต้นหัดเล่นเปียโน แป้นคีย์บอร์ดดูน่าหวาดหวั่น เราไม่เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคีย์ คอร์ด คันเหยียบ และสิ่งอื่นๆ ที่รวมกันสร้างเสียงดนตรีขึ้นมา ในสถานการณ์ของการเริ่มงานใหม่ เราไม่รู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้คน ความคิดจิตใจของหัวหน้า รวมถึงกฎและขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะประสบความสำเร็จเลย เราสับสน ความรู้ที่จำเป็นสำหรับทั้งการเล่นเปียโนและงานใหม่จะเกินความสามารถของเราที่จะเข้าใจได้

แม้จะเข้าสู่สถานการณ์เช่นนี้ด้วยความตื่นเต้นที่จะได้เรียนรู้และทำสิ่งต่างๆ ด้วยทักษะใหม่ๆ แต่เราก็ตระหนักอย่างรวดเร็วว่า มีงานหนักรออยู่ข้างหน้า สิ่งที่น่าอันตรายอย่างยิ่งคือเราอาจยอมแพ้ต่อความเบื่อหน่าย ความใจร้อน ความกลัว และความสับสนได้ เราหยุดสังเกตและเรียนรู้ กระบวนการนี้ก็หยุดชะงักไป

ในทางกลับกัน ถ้าเราบริหารจัดการอารมณ์เหล่านี้ได้และปล่อยให้เวลาดำเนินไปตามธรรมชาติ ความน่าทึ่งจะค่อยๆ บังเกิดเมื่อสังเกตต่อไปและทำตามสิ่งที่ผู้อื่นชี้แนะ เราจะเข้าใจกระจ่างชัดขึ้นได้เรียนรู้กฎต่างๆ และมองเห็นว่าสิ่งทั้งหลายทำงานอย่างไรและสอดคล้องกันอย่างไร และถ้ายังคงฝึกฝนต่อไป เราจะเกิดความคล่องแคล่วขึ้น ใช้ทักษะพื้นฐานได้อย่างเชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยให้เรารับมือกับความท้าทายใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้นมากขึ้นได้ เราเริ่มมองเห็นความเชื่อมโยงที่แต่ก่อนนี้มองไม่เห็น และเราจะค่อยๆ มั่นใจในความสามารถของตนต่อการแก้ปัญหาหรือเอาชนะความอ่อนแอด้วยความพากเพียรอดทนล้วนๆ

เมื่อถึงจุดหนึ่งเราจะก้าวจากการเป็นผู้เรียนไปเป็นผู้ปฏิบัติ เริ่มทดลองใช้ไอเดียต่าง ๆ ของตนเองและได้รับความคิดเห็นติชมที่มีคุณค่ากลับมา ในกระบวนการนี้เราใช้ความรู้ที่กำลังขยายตัวในรูปแบบที่สร้างสรรค์มากขึ้นเรื่อย ๆ และยังเริ่มนำสไตล์และความเป็นตัวของตัวเองเข้ามามีบทบาทด้วย แทนที่จะแค่เรียนรู้วิธีการที่คนอื่นทำ

หลายปีผ่านไปและเรายังซื่อสัตย์มั่นคงต่อกระบวนการนี้อยู่ ก็จะเกิดการก้าวกระโดดอีกครั้งไปสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด คีร์บอร์ตไม่ใช่สิ่งที่อยู่นอกตัวเราอีกต่อไป เพราะคีร์บอร์ตจะถูกผสมผสานเข้ามาสู่ตัวเราและกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบประสาทและปลายนิ้วมือของเรา ในด้านอาชีพการงานตอนนี้เรารู้สึกได้ถึงพลังภายในกลุ่มและสภาวะปัจจุบันของธุรกิจ เรานำความรู้สึกนี้ไปใช้กับสถานการณ์ทางสังคม มองเห็นผู้คนในระดับที่ลึกซึ้งขึ้นได้ และคาดเดาการตอบสนองของพวกเขาได้ เราตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีความคิดสร้างสรรค์สูง ความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นเอง และเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆ อย่างดี จนตอนนี้เรากลายเป็นผู้เขียนหรือปรับเปลี่ยนกฎเหล่านั้นได้เองแล้ว

ในกระบวนการที่นำไปสู่พลังรูปแบบสูงสุดนี้ เราชะบวนการขั้นตอนออกมาได้สามระยะ ระยะแรกคือ*การเป็นผู้ฝึกหัด (Apprenticeship)* ระยะที่สองคือ*การลงมือทำเองอย่างสร้างสรรค์ (Creative - Active)* และระยะที่สามคือ*ความเชี่ยวชาญขั้นสุด (Mastery)* ในระยะแรกเราคือผู้ที่ยืนอยู่นอกสาขานั้น เราเรียนรู้องค์ประกอบและกฎเกณฑ์ขั้นพื้นฐานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เรามองเห็นภาพของสาขานั้นแค่บางส่วน จึงมีพลังอยู่อย่างจำกัด ในระยะที่สอง เมื่อผ่านการฝึกฝนและการจดจ่ออยู่กับสิ่งนี้มานาน ก็เริ่มมองเห็นกลไกที่อยู่ภายใน ดูออกว่าสิ่งต่างๆ เชื่อมโยงกันอย่างไร จึงมีความเข้าใจที่ครอบคลุม

กว้างขึ้นในเรื่องนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดพลังใหม่ นั่นคือความสามารถที่จะทดลองและเล่นสนุกอย่างสร้างสรรค์กับองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระยะที่สาม ระดับความรู้ ประสบการณ์ และความมุ่งมั่นจดจ่อของเรานั้นลึกมาก จนมองเห็นภาพรวมทั้งหมดด้วยความเข้าใจที่กระจ่างชัดสมบูรณ์ เราเข้าถึงหัวใจของชีวิต นั่นคือธรรมชาติของมนุษย์และปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ นี่คือเหตุผลที่งานศิลปะของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญสัมผัสถึงแก่นแท้ตัวตนของเรา เพราะศิลปินผู้นั้นนำสิ่งที่ เป็นเหมือนสารัตถะแห่งความเป็นจริงมาไว้ในงานศิลปะได้ นี่คือเหตุผลที่นักวิทยาศาสตร์ผู้ฉลาดปราดเปรื่องค้นพบกฎฟิสิกส์ใหม่ และเป็นเหตุผลที่นักวิศวะหรือผู้ประกอบการค้นพบสิ่งที่ไม่มีใครเคยจินตนาการได้มาก่อน

เราเรียกพลังนี้ว่าสัญชาตญาณหยั่งรู้ แต่สัญชาตญาณหยั่งรู้ก็ไม่ได้เป็นมากไปกว่าการรับรู้ได้อย่างรวดเร็วฉับพลันว่าอะไรคือความจริง โดยไม่ต้องใช้ถ้อยคำหรือสูตรใดๆ ถ้อยคำหรือสูตรเหล่านั้นอาจเกิดขึ้นภายหลัง แต่สัญชาตญาณหยั่งรู้ที่เกิดขึ้นในช่วงบับคือสิ่งสำคัญสูงสุดที่ทำให้เราเข้าใจความเป็นจริงมากขึ้น ในขณะที่จิตใจของเราสว่างไสวด้วยอนุภาคของสัจจะที่ก่อนหน้านี้เคยถูกซ่อนจากสายตาของเราและผู้อื่น

สัตว์ก็มีความสามารถในการเรียนรู้เช่นกัน แต่ส่วนใหญ่พวกมันจะพึ่งพาสัญชาตญาณพื้นฐานที่จะเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมและเอาตัวรอดจากอันตราย สัญชาตญาณนี้ทำให้สัตว์ทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่วนมนุษย์พึ่งพาการคิดและการใช้เหตุผลทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อม แต่การคิดก็อาจจะซ้ำได้ และความซ้ำก็อาจกลายเป็นความไม่มีประสิทธิภาพ หลายครั้งที่กระบวนการคิดอย่างหมกมุ่นภายในจิตใจมีแนวโน้มที่จะทำให้เราตัดขาดจากโลกพลัง

ที่เกิดจากสัญชาตญาณหยั่งรู้ที่ระดับความเชี่ยวชาญขั้นสุด จึงเป็นการผสมผสานระหว่างสัญชาตญาณกับเหตุผล ระหว่างจิตสำนึกกับจิตใต้สำนึก และระหว่างความเป็นมนุษย์กับความเป็นสัตว์ เป็นหนทางที่เราใช้เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างฉับพลันและทรงพลัง รวมถึงเชื่อมโยงกับความรู้สึกและความคิดในเรื่องต่าง ๆ สมัยเป็นเด็กเรามีพลังจากสัญชาตญาณหยั่งรู้และความเป็นธรรมชาติในระดับหนึ่ง แต่โดยทั่วไปแล้วสิ่งนี้จะถูกกลบด้วยข้อมูลมากมายที่ถาโถมใส่เมื่อเวลาผ่านไป สุดท้ายผู้เชี่ยวชาญจะกลับไปสู่สภาวะความเป็นเด็ก ผลงานของพวกเขาแสดงให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติและการเข้าถึงจิตใต้สำนึก แต่ในระดับที่สูงกว่าเด็กมาก

ถ้าเราดำเนินไปตามกระบวนการจนถึงจุดสุดท้ายนี้ เราจะปลุกพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ในสมองของมนุษย์ขึ้นมา พลังที่เคยได้สัมผัสช่วงสั้น ๆ ตอนที่เราจดจ่ออย่างลึกซึ้งกับการแก้ปัญหาหนึ่งหรือการทำโครงการหนึ่ง ที่จริงแล้วบ่อยครั้งชีวิตก็ช่วยให้เราได้เห็นพลังนี้ปรากฏขึ้นในช่วงขณะสั้น ๆ อย่างเช่น ตอนที่เราสังหรณ์ใจขึ้นมาว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้นในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรือตอนที่คำตอบอันสมบูรณ์แบบปรากฏขึ้นในใจเราเองอย่างฉับพลันโดยไม่มีที่มา แต่ช่วงเวลาเหล่านี้ไม่จีรังยั่งยืน และไม่ได้ตั้งอยู่บนประสบการณ์มากพอที่จะเป็นรากฐานให้เกิดขึ้นซ้ำได้ เมื่อเรามาถึงระดับความเชี่ยวชาญขั้นสุด สัญชาตญาณหยั่งรู้นี้จะพลังที่เราบังคับควบคุมได้ เป็นผลของการทำงานผ่านกระบวนการอันยาวนาน และเนื่องจากโลกนี้ยกย่องเชิดชูความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการค้นพบแง่มุมใหม่ ๆ ของความเป็นจริง จึงทำให้เรามีพลังในทางปฏิบัติอย่างมากมายมหาศาลที่เดียว

ขอให้นึกภาพความเชี่ยวชาญขั้นสุดดังต่อไปนี้ ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ชายหญิงทั้งหลายติดแหง็กอยู่กับข้อจำกัดของจิตสำนึกตนเอง เพราะพวกเขาขาดการติดต่อกับความเป็นจริงและขาดพลังที่จะส่งผลกระทบต่อโลกรอบตัว พวกเขาแสวงหาทางลัดต่าง ๆ นานา เพื่อเข้าถึงจิตสำนึกที่ขยายวงกว้างขึ้นและความรู้สึกมีพลังควบคุมไม่ว่าจะด้วยการประกอบพิธีกรรม เวทมนตร์ การเข้าฌาน การร้ายคาถา และการใช้ยา พวกเขาอุทิศตนเองให้กับการเล่นแร่แปรธาตุเพื่อแสวงหาศิลาหนักปราศรัยหรือสสารอันลึกลับที่เปลี่ยนทุกสิ่งให้เป็นทองคำได้

การโหยหาทางลัดพิเศษเช่นนี้ยังคงมีอยู่จนถึงยุคสมัยเราในรูปแบบของสูตรความสำเร็จอันเรียบง่าย หรือเคล็ดลับโบราณที่เพิ่งได้รับการเปิดเผยว่า แค่เปลี่ยนทัศนคติ เราก็จะดึงดูดพลังงานที่ใช่เข้ามา ความพยายามเหล่านี้ทั้งหมดต่างก็มีแง่มุมเล็กๆ ที่เป็ความจริงและปฏิบัติได้จริง เช่น การเน้นความสำคัญของเวทมนตร์ต่อการมีสมาธิจดจ่อ ทำยสุดการแสวงหาทั้งหมดนี้กลับมุ่งเน้นไปยังสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง นั่นคือเส้นทางที่ไม่ต้องใช้ความพยายามเพื่อไปสู่พลังที่ใช้งานได้จริงวิธีแก้ปัญหาง่ายและรวดเร็วคือเอลโดราโดแห่งจิตใจ¹

ในเวลาเดียวกัน คนจำนวนมากมาสูญเสียชีวิตตนไปในโลกแห่งความเพ้อฝัน พวกเขาเพิกเฉยต่อพลังหนึ่งเดียวที่แท้จริงที่พวกเขามีอยู่ ซึ่งไม่เหมือนกับเวทมนตร์หรือสูตรง่าย ๆ เพราะเรามองเห็นผลที่จับต้องได้ของพลังนี้ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ทั้งการค้นพบ

¹ El Dorado หรือนครแห่งทองคำ เชื่อกันว่าเป็นนครที่อุดมไปด้วยทองคำ จนทำให้นักสำรวจชาวสเปนและอีกหลายชาติพยายามเสาะหาสถานที่แห่งนี้ ปัจจุบันชื่อนี้ถูกใช้เป็นคำอุปมาแทนดินแดนในฝันที่มนุษย์จะร่ำรวยได้อย่างรวดเร็ว

และการคิดค้นที่ยิ่งใหญ่ อาคารและผลงานศิลปะอันตระการตา ความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีที่เรามีอยู่ และผลงานทั้งหมดของบรรดามันสมองผู้อยู่เบื้องหลัง พลังนี้จะทำให้ผู้ที่ครอบครองเชื่อมโยงกับความ เป็นจริงและความสามารถในการเปลี่ยนแปลงโลกในแบบที่ผู้มีจิตสัมผัสหรือผู้มีคาถาอาคมในอดีตได้แต่ฝันถึง

ตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมา ผู้คนตั้งป้อมกับความเชี่ยวชาญขั้นสุดเช่นนั้น พวกเขาเรียกความเชี่ยวชาญขั้นสุดว่าความเป็นอัจฉริยะและคิดว่าเป็นสิ่งที่เข้าถึงไม่ได้ ที่ผ่านมากคนเหล่านั้นมองว่าความเชี่ยวชาญขั้นสุดเป็นผลจากสิทธิพิเศษ เป็นพรสวรรค์ที่มีมาโดยกำเนิด หรือไม่ก็เป็นเพราะดวงดาวเรียงตัวกันพอดี พวกเขาทำให้ความเชี่ยวชาญขั้นสุดดูลึกลับราวกับเวทมนตร์ แต่ป้อมกำแพงนั้นเป็นแค่จินตนาการ ความลับแท้ๆจริงคือสมองที่เรามีอยู่นี้เป็นผลจากการพัฒนาเป็นเวลาหลายล้านปี และที่สำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดคือสมองถูกออกแบบมาเพื่อนำพาเราไปสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด ซึ่งก็คือพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวเราทุกคน

วิวัฒนาการแห่งความเชี่ยวชาญขั้นสุด

เราเป็นนักเก็บของป่าล่าสัตว์มาเป็นเวลาสามล้านปี และเมื่อเราผ่านแรงกดดันทางวิวัฒนาการจากวิถีชีวิต เช่นนั้น สมองที่ปรับตัวได้และสร้างสรรค์ได้ของเรา จึงถือกำเนิดขึ้นมา ทุกวันนี้เรายืนหยัดอยู่ด้วยสมองของนักเก็บของป่าล่าสัตว์ในศิโรตนะเรา

— ริชาร์ด เลคีย์

เป็นเรื่องยากที่เราจะจินตนาการได้ในตอนนี้ แต่มนุษย์ที่เป็นบรรพบุรุษสมัยแรกเริ่มของเรา ผู้บุกเบิกเข้าไปในทุ่งหญ้าแอฟริกาตะวันออกเมื่อประมาณหกล้านปีก่อน เป็นสิ่งมีชีวิตที่อ่อนแอและเปราะบางอย่างเห็นได้ชัด พวกเขาสูงไม่ถึงห้าฟุตด้วยซ้ำ ยืนตัวตรงและวิ่งด้วยขาทั้งสองข้างได้ แต่ไม่มีทางเทียบกับสัตว์นักล่าสี่ขาที่วิ่งเร็วซึ่งคอยไล่ล่าพวกเขาได้เลย พวกเขาตัวผอม แสบจะใช้แขนปกป้องตนเองไม่ได้ ไม่มีทั้งกรงเล็บ เขี้ยว หรือพิษที่จะนำออกมาใช้ได้เวลาถูกโจมตี พวกเขาต้องออกไปสู่ท้องทุ่งหญ้าสะวันนาอันโหดร้ายเพื่อเก็บผลไม้ ถั่ว หรือแมลง หรือออกตามหาเนื้อสัตว์ที่ตายแล้วมากิน ซึ่งอาจตกเป็นเหยื่อเสือดาวหรือฝูงไฮยีนาได้อย่างง่ายดาย มนุษย์เหล่านั้นอ่อนแอและมีจำนวนน้อยเหลือเกิน พวกเขาอาจสูญพันธุ์ได้ง่ายๆ

แต่ในเวลาไม่กี่ล้านปี (ถือว่าสั้นมากเมื่อดูจากระยะเวลาของวิวัฒนาการ) บรรพบุรุษผู้มีร่างกายไม่น่าประทับใจของเราได้เปลี่ยนสภาพตนเองให้กลายเป็นนักล่าที่ไม่มีใครโค่นล้มได้บนดาวเคราะห์ดวงนี้ อะไรคือสาเหตุให้เกิดการพลิกจากหน้ามือเป็นหลังมืออย่างปาฏิหาริย์เช่นนั้น บางคนคาดว่ากรงเล็บที่พวกเขายื่นด้วยขาสองข้างทำให้มือมีอิสระพอที่จะสร้างเครื่องมือด้วยนิ้วโป้งที่เหยียดได้และมีการยึดจับที่แม่นยำ แต่คำอธิบายทางกายภาพนั้นพลาดประเด็นสำคัญไป ความเป็นผู้นำของเราและความเชี่ยวชาญขั้นสุดของเราไม่ได้เกิดจากมือ แต่มาจากสมอง มาจากการที่เราปรับเปลี่ยนจิตใจให้กลายเป็นเครื่องมือทรงพลังที่สุดในธรรมชาติ ทรงพลังกว่ากรงเล็บใดๆ และสิ่งที่เป็นรากเหง้าของการเปลี่ยนแปลงสภาพทางความคิด นี้คือลักษณะทางชีวภาพอันเรียบง่ายสองประการ นั่นคือ *สายตา* และ *สังคม* ซึ่งมนุษย์ยุคดึกดำบรรพ์นำมาใช้เป็นพลัง

บรรพบุรุษกลุ่มแรกสุดของเราสืบเชื้อสายมาจากไพร่เมตที่มีชีวิตอยู่อย่างเจริญรุ่งเรืองเป็นเวลาหลายล้านปีในสิ่งแวดล้อมที่เป็นยอดไม้ และในกระบวนการนี้เองที่พวกเขาค่อยๆ พัฒนาระบบการมองเห็นในธรรมชาติที่น่าทึ่งที่สุด การจะเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้ในโลกเช่นนั้น พวกเขาต้องพัฒนาดวงตาที่ละเอียดประณีตที่สุด ตลอดจนความสอดคล้องกันของกล้ามเนื้อดวงตาของพวกเขาค่อยๆ พัฒนาจนมาอยู่ด้านหน้า ทำให้มองเห็นได้ด้วยสองตาพร้อมกันและเป็นภาพสามมิติ ระบบนี้ทำให้สมองรับรู้มุมมองแบบสามมิติที่แม่นยำสูงและมีรายละเอียดด้วย แต่ก็ยังคงค่อนข้างแคบ โดยทั่วไปแล้ว สัตว์ที่มองเห็นเช่นนั้นได้มักจะเป็นสัตว์นักล่าที่เก่งกาจอย่างนกฮูกหรือแมว ซึ่งตรงข้ามกับพวกที่มีตาอยู่ด้านข้างหรือกึ่งด้านข้าง พวกมันใช้พลังของการมองเห็นอันแข็งแกร่งนี้เล็งไปยังเหยื่อที่อยู่ระยะไกล ส่วนไพร่เมตที่อยู่บนต้นไม้ค่อยๆ พัฒนาการมองเห็นเช่นนี้เพื่อจุดประสงค์อื่น นั่นคือการสำรวจไปตามกิ่งไม้เพื่อหาผลไม้ เบอร์รี และแมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น นอกจากนี้ยังค่อยๆ พัฒนาการมองเห็นแบบมีสีขึ้นมาด้วย

เมื่อบรรพบุรุษสมัยแรกเริ่มของเราลงจากต้นไม้และย้ายไปอยู่ในทุ่งหญ้าสะวันนาที่เปิดโล่ง พวกเขาก็ปรับตัวให้ยืนตัวตรงได้ เมื่อมีระบบการมองเห็นที่ทรงพลังอยู่แล้ว พวกเขาจึงมองไปได้ไกล (ยี่ราฟกับช้างอาจยืนแล้วสูงกว่า แต่ตาของพวกมันอยู่ด้านข้าง จึงทำให้เห็นเป็นภาพแบบพานอรามา) เห็นสัตว์นักล่าที่อันตรายได้แต่เนิ่นๆ และตรวจจับการเคลื่อนไหวของพวกสัตว์ได้แม้ในช่วงพลบค่ำ ใช้เวลาแค่ไม่กี่วินาทีหรือไม่กี่นาทีก็วางแผนหลบภัยได้ ขณะเดียวกันถ้าพวกเขาจดจ่ออยู่กับสิ่งใกล้ตัวที่สุดก็จะบรรยายละเอียดที่สำคัญในสิ่งแวดล้อมได้ เช่น รอยเท้าหรือเครื่องหมายที่บ่งบอกว่ามีสัตว์นักล่าผ่านมา หรือสีและรูปทรงของหินที่พวกเขาอาจเหยียบขึ้นมาใช้เป็นเครื่องมือ

การมองเห็นอันทรงพลังบนยอดไม้มีไว้เพื่อความเร็ว นั่นคือการมองเห็นแล้วรีบตอบสนองอย่างรวดเร็ว แต่ในทุ่งหญ้าโล่งแจ้งนั้นกลับตรงกันข้าม ความปลอดภัยและการหาอาหารต้องพึ่งพาการสังเกตเห็นสิ่งแวดล้อมอย่างช้าๆ และอดทน ความสามารถในการสังเกตเห็นรายละเอียดและจดจำดูว่ามันอาจหมายถึงสิ่งใด ความอยู่รอดของบรรพบุรุษเราขึ้นอยู่กับความเข้มข้นในการใส่ใจของพวกเขา ยิ่งเพ่งมองอย่างตั้งใจและยาวนานมากเท่าไร ก็จะมียิ่งแยกแยะได้ว่าอะไรคือโอกาสและอะไรคืออันตราย แม้พวกเขาจะเห็นได้มากมายกว่านั้นหากกวาดตามองไปที่ขอบฟ้าเร็วๆ แต่นั่นจะทำให้มีข้อมูลในสมองมากเกินไป คือมีรายละเอียดมากเกินไปสำหรับสายตาที่คมชัดเช่นนั้น ระบบสายตาของมนุษย์ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาให้กวาดตามองแบบตรวจสอบรายละเอียดกว้างๆ เหมือนนวิว แต่มีไว้เพื่อการจดจ่อแบบเจาะลึก

สัตว์ทั้งหลายติดอยู่ในปัจจุบันตลอดเวลา พวกมันเรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานได้ แต่มักจะเสียสมาธิจากสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นตรงหน้า ส่วนบรรพบุรุษของเราเอาชนะความอ่อนแอขั้นพื้นฐานของสัตว์แบบนี้ได้อย่างช้าๆ ด้วยการเพ่งมองไปที่สิ่งหนึ่งนานมากพอโดยไม่เสียสมาธิ แม้จะเพียงไม่กี่วินาทีก็ตาม พวกเขาจะแยกตัวเองออกจากสิ่งแวดล้อมตรงนั้นได้ชั่วขณะ ด้วยวิธีนี้พวกเขาจะสังเกตเห็นรูปแบบที่เกิดขึ้นซ้ำๆ สร้างภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และคิดล่วงหน้าได้ พวกเขารักษาระยะห่างด้านจิตใจได้ เพื่อที่จะคิดและพิจารณาแม้จะในระดับเล็กน้อยก็ตาม

มนุษย์สมัยแรกเริ่มค่อยๆ พัฒนาการแยกตัวเองออกมาและการคิด ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบหลักในความพยายามหลีกเลี่ยงสัตว์นักล่าและหาอาหาร สิ่งนี้เชื่อมโยงพวกเขากับความเป็นจริงในระดับที่สัตว์อื่นเข้าไม่ถึง การคิดในระดับนี้คือจุดเปลี่ยนหนึ่งเดียวที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

ในบรรดาวิวัฒนาการทั้งปวง ซึ่งก็คือจุดกำเนิดของจิตสำนึกและจิตใจ ที่เป็นเหตุเป็นผล

ข้อได้เปรียบทางชีวภาพประการที่สองนั้นละเอียดอ่อนกว่า แต่ก็ทรงพลังเท่ากันในแง่ของประโยชน์ที่น่าจะได้รับ โดยแก่นแท้แล้ว ไพรเมตทั้งหลายเป็นสัตว์สังคม แต่เนื่องจากบรรพบุรุษสมัยแรกเริ่มของเราเปราะบางเป็นพิเศษเมื่ออยู่ในที่โล่งแจ้ง จึงจำเป็นต้องยึดเหนี่ยวกับกลุ่มอย่างเหนียวแน่น พวกเขาพึ่งพากันในการระแวดระวัง สัตว์นักล่าและการหาอาหาร โดยรวมแล้วสายพันธุ์โฮมินิดส์รุ่นแรกๆ นี้ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูงกว่าไพรเมตชนิดอื่นมาก ในระยะเวลาหลายแสนปี เชาวน์ปัญญาทางสังคมนั้นมีความละเอียดประณีตยิ่งขึ้น ทำให้บรรพบุรุษของเราร่วมมือกันในระดับที่สูงขึ้นได้ เชาวน์ปัญญานี้ ขึ้นอยู่กับความตั้งใจและการจดจ่อในระดับลึกเช่นเดียวกับความเข้าใจ สิ่งแวดล้อมในธรรมชาติของเรา การอ่านสัญญาณทางสังคมในกลุ่มที่ใกล้ชิดผูกพันกันมากผิดไปอาจทำให้เกิดอันตรายอย่างยิ่ง

ด้วยการเพิ่มเติมลักษณะทั้งสองนี้เข้ามา คือการมองเห็น และการเข้าสังคม บรรพบุรุษสมัยโบราณของเราจึงคิดค้นและพัฒนาทักษะการล่าสัตว์ที่ซับซ้อนเมื่อสองถึงสามล้านปีก่อนได้ พวกเขาค่อยๆ มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น และขัดเกลาทักษะอันซับซ้อนนี้ ให้กลายเป็นศิลปะ แล้วกลายเป็นนักล่าตามฤดูกาลและกระจายตัวไปทั่วแผ่นดินทวีปยูเรเชีย ปรับตัวเข้ากับภูมิอากาศได้ทุกรูปแบบ และในกระบวนการวิวัฒนาการอันรวดเร็วนี้ สมอของพวกเขาก็เติบโตขึ้น จนมีขนาดเท่ากับสมองมนุษย์ยุคปัจจุบันเมื่อประมาณสองแสนปีก่อน

ในทศวรรษ 1990 นักประสาทวิทยาศาสตร์ชาวอิตาลีกลุ่มหนึ่ง ได้ค้นพบสิ่งที่อาจช่วยอธิบายความคล่องแคล่วด้านการล่าสัตว์ของ บรรพบุรุษสมัยโบราณของเรา ตามมาด้วยความเชี่ยวชาญขั้นสุด

ที่ตำราอยู่ในปัจจุบัน ในการศึกษาสมองของลิง พวกเขาพบว่า เซลล์ประสาทที่ควบคุมการเคลื่อนไหวบางอย่างไม่เพียงทำงานตอนที่พวกมันลงมือทำบางสิ่งเท่านั้น เช่น ดึงคันโยกเพื่อเอาถั่วหรือหยิบกล้วยมาถือไว้ แต่เซลล์ประสาทเหล่านี้ยังทำงานตอนที่พวกมันสังเกตเห็นลิงตัวอื่นทำสิ่งเดียวกันด้วย ต่อมาไม่นานสิ่งนี้ก็ถูกเรียกว่า *เซลล์ประสาทกระจกเงา* การส่งสัญญาณของเซลล์ประสาทดังกล่าวหมายความว่าไพรเมตเหล่านี้เกิดความรู้สึกทางประสาทสัมผัสแบบเดียวกันเมื่อทำบางสิ่งหรือเฝ้าดูตัวอื่นทำสิ่งนั้น พวกมันรู้สึกเหมือนกับเป็นตัวอื่นและรับรู้ถึงความเคลื่อนไหวเหล่านั้นราวกับกำลังลงมือทำด้วยตัวเอง สิ่งนี้เป็นเหตุผลที่ไพรเมตหลายชนิดลอกเลียนแบบกัน รวมถึงความสามารถอันโดดเด่นของชิมแปนซีในการคาดเดาล่วงหน้าถึงแผนการและการกระทำของคู่แข่งได้ คาดกันว่าเซลล์ประสาทเช่นนี้วิวัฒนาการขึ้นจากธรรมชาติความเป็นสัตว์สังคมในชีวิตของไพรเมต

การทดลองเมื่อไม่นานมานี้แสดงให้เห็นถึงการมีอยู่ของเซลล์ประสาทดังกล่าวในมนุษย์ แต่มีความละเอียดประณีตในระดับที่สูงกว่ามาก ลิงหรือไพรเมตเห็นการกระทำจากมุมมองของผู้กระทำ และจินตนาการได้ว่าผู้นั้นมีจุดประสงค์ใด แต่คนเราทำได้มากกว่านั้น แม้จะไม่มีสัญญาณที่มองเห็นได้หรือการกระทำที่ผู้อื่นแสดงออกมา แต่เราก็เอาตัวเองเข้าไปอยู่ในใจของผู้อื่น และจินตนาการได้ว่าเขาอาจคิดอะไรอยู่

สำหรับบรรพบุรุษของเรา การมีเซลล์ประสาทกระจกเงาเพิ่มขึ้นช่วยให้พวกเขาอ่านความต้องการของกันและกันได้ แม้จากสัญญาณที่ละเอียดอ่อนที่สุด ซึ่งเป็นการยกระดับทักษะการเข้าสังคมของพวกเขา และยังทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเครื่องมือ

เพราะบุคคลหนึ่งเรียนรู้การทำเครื่องมือได้จากการเลียนแบบการกระทำของผู้เชี่ยวชาญ แต่สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือเซลล์ประสาทกระจกเงาช่วยให้พวกเขา*คิดจากภายใน* ต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว หลังจากศึกษาสัตว์บางชนิดมาเป็นเวลาหลายปี พวกเขา*รู้สึก* เป็นหนึ่งเดียวและคิดเหมือนสัตว์เหล่านั้นได้ คาดเดารูปแบบพฤติกรรมของสัตว์ได้ ทำให้พวกเขามีทักษะสูงขึ้นในการแกะรอยและล่าเหยื่อ *การคิดจากภายใน* นี้้นำมาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิตได้ด้วย ในการออกแบบเครื่องมือจากหิน ผู้สร้างเครื่องมือที่เชี่ยวชาญจะ*รู้สึก* เป็นหนึ่งเดียวกับเครื่องมือของตน หินและไม้ที่ใช้ตัดจะเป็นเสมือนส่วนหนึ่งของมือพวกเขา และจะ*รู้สึก* รวากับว่านี่คือเลือดเนื้อของตนเอง จึงควบคุมเครื่องมือนั้นได้ดีขึ้นมาก ทั้งในการสร้างขึ้นและการใช้เครื่องมือนั้น

พลังของจิตใจเช่นนี้ถูกปลดปล่อยออกมาหลังจากผ่านประสบการณ์หลายปี เมื่อฝึกฝนทักษะบางอย่างจนเชี่ยวชาญแล้ว เช่น การแกะรอยเหยื่อหรือการออกแบบเครื่องมือก็จะกลายเป็นเรื่องที่ทำได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้นเวลาใช้ทักษะเหล่านี้ จิตใจจึงไม่จำเป็นต้องจดจ่ออยู่กับการกระทำที่เกี่ยวข้องมากนัก แต่ให้มุ่งสมาธิอยู่กับสิ่งที่เหนือกว่านั้นได้ เช่น เหยื่อตัวนั้นกำลังคิดอะไรอยู่ หรือจะทำอย่างไรให้เครื่องมือเป็นเหมือนส่วนหนึ่งของมือ *การคิดจากภายใน* เช่นนี้น่าจะเป็นรูปแบบก่อนการใช้ภาษาของเขาวรรณปัญญาระดับสามหรือเป็นรูปแบบโบราณเทียบเท่ากับสัญชาตญาณหยั่งรู้ในเรื่องกายวิภาคและภูมิทัศน์ของเลโอนาร์โด ดา วินชี หรือเรื่องวิทยาแม่เหล็กไฟฟ้าของไมเคิล ฟาราเดย์ ความเชี่ยวชาญขั้นสุดในระดับนี้หมายความว่าบรรพบุรุษของเราตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพราะมีความเข้าใจอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเหยื่อ หากพลังนี้ไม่ถูกพัฒนาขึ้นมา จิตใจของบรรพบุรุษเราก็คงจะท่วมท้นด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องคิดประมวลผล เพื่อให้

การล่าสัตว์ประสบความสำเร็จ พวกเขาพัฒนาพลังสัญชาตญาณ ยิ่งรู้เนิ่นมาเป็นเวลาหลายแสนปี ก่อนจะมีการคิดค้นภาษาขึ้นมา และนี่คือเหตุผลว่าทำไมเมื่อเราสัมผัสกับพลังสัญชาตญาณนี้จึงดูเหมือนเป็นสิ่งที่มาก่อนที่เราจะพูดได้ ซึ่งนี่คือพลังที่เหนือกว่าความสามารถของเราในการถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด

โปรดเข้าใจว่าระยะเวลาอันยาวนานมีบทบาทในระดับพื้นฐาน และสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาจิตใจของเรา ระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของเรากับเวลาในระดับฐานรากเลยที่เดียว สำหรับสัตว์แล้ว เวลาคือศัตรูตัวร้าย ถ้าพวกมันเป็นสัตว์ที่อาจตกเป็นเหยื่อได้ การเดินไปมาอยู่ในพื้นที่โล่งนานเกินไปอาจหมายถึงตายได้ทันที หากเป็นสัตว์นักล่า การรอนานเกินไปอาจหมายถึงเหยื่อหนีรอดไปได้ นอกจากนี้เวลายังหมายถึงความเสื่อมโทรมทางร่างกายของพวกมันด้วย บรรพบุรุษนักล่าสัตว์ของเราย้อนกลับกระบวนการนี้ได้ในระดับหนึ่ง ที่เดียว ยิ่งพวกเขาเฝ้าสังเกตสิ่งหนึ่งนานเท่าไร ก็จะมียิ่งมีความเข้าใจในระดับลึกซึ้งเกี่ยวกับสิ่งนั้นและเชื่อมโยงกับความเป็นจริงได้ดีขึ้น ทักษะการล่าสัตว์ของพวกเขาจะเก่งขึ้นไปตามประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น และเมื่อฝึกฝนอย่างต่อเนื่องก็จะมีความสามารถในการสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย ร่างกายอาจค่อยๆ เสื่อมไป แต่จิตใจจะยังคงเรียนรู้และปรับตัวได้ การใช้เวลาเพื่อทำให้เกิดสิ่งนั้นคือองค์ประกอบสำคัญอันขาดมิได้ของความเชี่ยวชาญขั้นสุด

ที่จริงแล้วอาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ในเชิงปฏิวัติของเรากับเวลาได้เปลี่ยนแปลงจิตใจของมนุษย์ในระดับรากฐาน และทำให้เกิดคุณลักษณะพิเศษหรือ*เมล็ดพันธุ์* เมื่อเราใช้เวลาและมีสมาธิจดจ่อในระดับลึก เมื่อเราเชื่อใจว่าการผ่านกระบวนการหลายเดือนหรือหลายปี จะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญขั้นสุด ก็เท่ากับเราทำงานกับ*เมล็ดพันธุ์*

ของเครื่องมืออันเยี่ยมยอดที่ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นเวลาหลายล้านปี เราจะเคลื่อนไปสู่เขาวงกตปัญหาที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไม่ผิดพลาด มองได้อย่างลึกซึ้งขึ้นและตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น ผักผ่อนและสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาด้วยทักษะเรียนรู้ที่จะคิดเพื่อตัวเองและรับมือกับสถานการณ์อันซับซ้อนได้โดยไม่รู้สึกว่ามีมากเกินไป เมื่อดำเนินตามเส้นทางนี้ เราจะกลายเป็นไฮโมมาจิสเตอร์ หรือชายและหญิงผู้เป็นสุดยอดผู้เชี่ยวชาญ

การเชื่อว่าเราข้ามขั้นตอนเหล่านี้ไปได้ หลีกเลี่ยงกระบวนการได้ หรือได้พลังมาอย่างรวดเร็วกับมีเวทมนตร์ผ่านเส้นสายทางการเมือง หรือสูตรสำเร็จง่าย ๆ ไม่ก็พึ่งพาพรสวรรค์ที่มีตามธรรมชาติ ก็เท่ากับเราฝันเมลิ็ดพันธุเหล่านี้และทำให้พลังตามธรรมชาติของเราถอยกลับ เราจะกลายเป็นทาสของเวลา เมื่อเวลาผ่านไปเราจะอ่อนแอลง มีความสามารถน้อยลง ติดแหง็กอยู่กับอาชีพที่ปราศจากหนทางก้าวหน้า และกลายเป็นเชลยของความคิดเห็นและความเกรงกลัวของผู้อื่น แทนที่จิตใจเราจะเชื่อมโยงกับความเป็นจริง เรากลับถูกตัดจากความเชื่อมโยงนั้นและถูกขังอยู่ในห้องแคบ ๆ ของความคิดมนุษย์ที่เคยพึ่งพาการใส่ใจอย่างจดจ่อเพื่อเอาตัวรอดกลายเป็นสัตว์ที่คอยกวาดตาถูรอบตัวอย่างไม่มีสมาธิไปเสียแล้ว คิดในเชิงลึกไม่ได้ และพึ่งพาสัญชาตญาณไม่ได้อีกด้วย

นั่นคือความโง่ขั้นสุดที่จะเชื่อในช่วงชีวิตสั้น ๆ ของคุณนี้ หรือในช่วงเวลาไม่กี่สิบปีของจิตสำนึกที่คุณมี คุณจะวางโครงสร้างสมองของตนเองใหม่ผ่านทางเทคโนโลยีหรือการคิดเพื่อฝันได้ แล้วเอาชนะผลจากพัฒนาการที่ผ่านมาเป็นเวลาหกล้านปีได้ การฝันเมลิ็ดพันธุดังกล่าวอาจทำให้เกิดภาวะเสียสมาธิชั่วคราว แต่กาลเวลาจะยิ่งเผยให้เห็นถึงความอ่อนแอและความไม่อดทนของคุณอย่างไร้ความปราณี

ทางรอดที่ยิ่งใหญ่ของทุกคนคือการได้รับเครื่องมือที่ปรับเปลี่ยนใช้งานง่ายได้อย่างน่าทึ่ง ตลอดระยะเวลายาวนานที่ผ่านมา บรรพบุรุษของเราซึ่งเป็นคนเก็บของป่าล่าสัตว์ได้สรรค์สร้างสมองให้อยู่ในรูปทรงอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วยการสร้างวัฒนธรรมที่เราเรียนรู้เปลี่ยนแปลง และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ไม่ใช่เป็นนักโทษแห่งความเชื่อซ้ำของวิวัฒนาการตามธรรมชาติ ในฐานะคนยุคใหม่ สมองเราก็มีพลังแบบเดียวกันและปรับเปลี่ยนขึ้นรูปได้แบบเดียวกัน เราเลือกที่จะเปลี่ยนความสัมพันธ์กับเวลาและทำงานกับเมล็ดพันธุ์นี้ได้ในทุกขณะ โดยรู้ดีถึงการดำรงอยู่และพลังของสิ่งนั้น เมื่อองค์ประกอบด้านเวลาเข้าข้างเรา เราจะเปลี่ยนแปลงนิสัยที่ไม่ดีและความเฉื่อยให้หายไปได้ แล้วปีนบันไดขึ้นสู่ระดับเขาวนปัญญาที่สูงขึ้น

ลองคิดถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ว่าเป็นการกลับคืนสู่อดีตอันยาวนานและล้าลึกในฐานะมนุษย์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงและดำรงรักษาความต่อเนื่องอันแสนวิเศษกับบรรพบุรุษนักเก็บของป่าล่าสัตว์ของคุณแบบสมัยใหม่ สิ่งแวดล้อมที่เราทำสิ่งต่าง ๆ อยู่ที่นี่อาจแตกต่างไปแต่โดยแก่นแท้แล้วสมองของเรายังเหมือนเดิม และพลังในการเรียนรู้ปรับตัว และควบคุมเวลานั้นเป็นสากล

คุณแจสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุด

มนุษย์คนหนึ่งควรเรียนรู้ที่จะตรวจหาและเฝ้าดู
ประกายแสงที่สว่างวาบขึ้นมาจากเบื้องลึกของจิตใจ
มากกว่าความสว่างสุกใสของท้องฟ้าในคำพูดของกวี
และนักปราชญ์ แต่เขากลับเพิกเฉย ไม่สังเกตเห็น
ความคิดนั้น เพราะสิ่งนั้นเป็นของเขาเอง ในผลงาน

ระดับอัจฉริยะทุกชั้น เราจะเห็นความคิดของตนเอง
ที่เราเคยไม่ยอมรับ ซึ่งความคิดนั้นย้อนกลับมาหาเรา
ด้วยความสง่างามที่ดูเห็นห่าง

— ราล์ฟ วอลโด อีเมอร์สัน

ถ้าเราทุกคนเกิดมาพร้อมกับสมองที่เหมือนกันโดยแท้ ซึ่งมี
โครงสร้างและศักยภาพที่จะไปถึงความเชี่ยวชาญชั้นสูงสุดได้เหมือนกัน
ไม่มากก็น้อยแล้ว ทำไมในประวัติศาสตร์จึงมีผู้คนเพียงไม่กี่คนที่ไปถึง
ความเยี่ยมยอดนั้น และทำให้ศักยภาพแห่งพลังนี้กลายเป็นจริง
ขึ้นมาได้ แน่หนอนว่าในแง่ของการปฏิบัติแล้ว นี่คือคำถามสำคัญที่สุด
ที่เราควรตอบ

คำอธิบายทั่วไปเกี่ยวกับโมซาร์ทหรือเลโอนาร์โด ดา วินชี
มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องพรสวรรค์และความฉลาดปราดเปรื่องตาม
ธรรมชาติของพวกเขา เราจะหาสิ่งใดมาอธิบายความสำเร็จอัน
เหลือเชื่อเหล่านั้นได้ นอกจากบอกว่าพวกเขาเกิดมาพร้อมกับบางสิ่ง
เด็กหลายพันคนแสดงให้เห็นถึงทักษะและพรสวรรค์ในบางสาขา แต่
มีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ประสบความสำเร็จ ในขณะที่คนฉลาด
น้อยกว่าตอนเด็กกลับประสบความสำเร็จได้มากกว่า ดังนั้นพรสวรรค์
แต่กำเนิดหรือไอคิวสูงจึงไม่อาจอธิบายความสำเร็จในอนาคตได้

ตัวอย่างคลาสสิกหนึ่งคือ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชีวิตของ
เซอร์ฟรานซิส กาลตัน กับชาร์ลส์ ดาร์วิน ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องที่อายุ
มากกว่าเขา ว่ากันว่ากาลตันเป็นสุดยอดอัจฉริยะและมีไอคิวสูง
เป็นพิเศษ สูงกว่าดาร์วินชนิดหนึ่งด้วยซ้ำ (การวัดนี้ทำแบบประมาณการ
โดยผู้เชี่ยวชาญหลังจากมีการคิดค้นเครื่องมือการวัดไอคิวขึ้นมา)
กาลตันเป็นเด็กมหัศจรรย์ที่ต่อมามีอาชีพการงานเป็นนักวิทยาศาสตร์

ที่มีชื่อเสียง แต่เขาไม่เคยเป็นสุดยอดในสาขาใดที่เขาทำงานเลย เป็นที่รู้กันว่าเขาอยู่นิ่ง ๆ ไม่ค่อยได้ ซึ่งมักพบได้บ่อยในกรณีของเด็กอัจฉริยะ

ในทางตรงข้าม ดาร์วินได้รับการสรรเสริญในฐานะสุดยอดนักวิทยาศาสตร์ และเป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่เปลี่ยนมุมมองของเราเกี่ยวกับชีวิตไปตลอดกาล ตามที่ดาร์วินยอมรับ เขาบอกว่าตัวเองเป็น “เด็กธรรมดา ๆ คนหนึ่ง ความฉลาดค่อนข้างต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไป... ไม่ได้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วเป็นพิเศษ... ผมมีพลังจำกัดมากที่จะติดตามความคิดยาว ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมล้วน ๆ” แต่ว่าดาร์วินจะต้องมีบางสิ่งที่กาลตันไม่มี

ในหลายด้านแล้ว การพิจารณาถึงช่วงเริ่มแรกในชีวิตของดาร์วิน จะช่วยให้เราหาคำตอบเกี่ยวกับความลึกลับนี้ได้ ตอนเป็นเด็กดาร์วินมีสิ่งหนึ่งที่เขาชื่นชอบเป็นพิเศษ นั่นคือการสะสมตัวอย่างสิ่งมีชีวิต พ่อของเขาผู้เป็นแพทย์ต้องการให้ดาร์วินเดินตามรอยและเรียนแพทย์ จึงพาเขาไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยเอดินบะระ ดาร์วินไม่ค่อยถนัดสาขานี้และเป็นที่ปรึกษาที่มีผลการเรียนระดับกลาง ๆ พ่อผู้ท้อแท้กลัวว่าลูกชายจะไม่ประสบความสำเร็จอะไรเลย จึงเลือกอาชีพให้เขาทำงานในโบสถ์ ตอนที่ดาร์วินกำลังเตรียมตัวไปรับงานนั้น อดีตศาสตราจารย์ของเขาคนหนึ่งบอกว่าเรือหลวงบีเกิด กำลังจะออกจากท่าในไม่ช้านี้เพื่อเดินทางรอบโลก พวกเขาต้องการนักชีววิทยา ร่วมทางไปพร้อมกับลูกเรือด้วย เพื่อเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตและนำกลับประเทศอังกฤษ แม้พ่อของเขาจะคัดค้าน แต่ดาร์วินก็รับงานนั้น มีบางอย่างในตัวที่เรียกกร้องให้เขาออกเดินทางครั้งนั้น

ทันใดนั้นความมีใจรักการสะสมของเขาก็พบทางออกที่สมบูรณ์แบบ เขาสะสมตัวอย่างสิ่งมีชีวิตมากมายหลากหลาย

ได้อย่างน่าทึ่งในทวีปอเมริกาใต้ รวมถึงฟอสซิลและกระดูกต่างๆ ด้วย เขาเชื่อมโยงความสนใจที่มีต่อชีวิตอันหลากหลายบนดาวดวงนี้ กับคำถามที่ใหญ่กว่าและสำคัญกว่านั้นได้เกี่ยวกับต้นกำเนิดของสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์ต่างๆ เขาทุ่มเทพลังงานทั้งหมดให้กับงานนี้ สะสมตัวอย่างสิ่งมีชีวิตไว้จำนวนมาก จนทฤษฎีหนึ่งค่อยๆ ก่อตัวขึ้นในความคิด หลังจากเดินเรือกลางทะเลมาได้ห้าปี เขาก็กลับประเทศอังกฤษและอุทิศชีวิตที่เหลือให้กับการทำสิ่งเดียว นั่นคือการปรับแต่งทฤษฎีวิวัฒนาการของตนเองให้สมบูรณ์ ในกระบวนการนี้ดาร์วินต้องรับมือกับงานที่หนักและน่าเบื่อมากมาย เช่น ใช้เวลาแปดปีศึกษาเพียงทะเลเพียงอย่างเดียว เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้ตนเอง ในฐานะนักชีววิทยา เขาต้องพัฒนาทักษะทางการเมืองและสังคมให้ละเอียดประณีตขึ้น เพื่อรับมือกับอคติที่มีต่อทฤษฎีดังกล่าวในประเทศอังกฤษยุควิกตอเรีย แต่สิ่งที่หล่อเลี้ยงเขามาตลอดกระบวนการอันยาวนานนี้คือความรักและความผูกพันอย่างมากมายต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่

องค์ประกอบพื้นฐานของเรื่องราวนี้เกิดขึ้นซ้ำๆ ในชีวิตของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญคนอื่นในประวัติศาสตร์ นั่นคือความมีใจรักหรือความชื่นชอบตั้งแต่อายุน้อย การได้พบโอกาสที่จะนำสิ่งนั้นไปใช้การพากเพียรฝึกฝนที่ทำให้พวกเขามีชีวิตชีวาและมีใจมุ่งมั่นจดจ่อ พวกเขาประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมด้วยการฝึกฝนหนักขึ้น และการดำเนินกระบวนการนั้นรวดเร็วขึ้น ทั้งหมดนี้ล้วนมาจากความปรารถนาอย่างเข้มข้นในจิตใจที่จะเรียนรู้และจากความรู้ลึกผูกพันอย่างลึกซึ้งต่อสาขาที่ตนศึกษา สิ่งที่อยู่ในแก่นแท้ของความพยายามอย่างหนักหน่วงเช่นนี้คือลักษณะทางพันธุกรรมและการมีมาแต่กำเนิด แต่ไม่ใช่พรสวรรค์หรือความฉลาดปราดเปรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาขึ้นมาเป็นแนวโน้ม ความชอบอันลึกซึ้งและทรงพลังที่พวกเขามีต่อบางเรื่อง

แนวโน้มความชอบนี้เป็นภาพสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของตัวบุคคล ความเป็นเอกลักษณ์ดังกล่าวไม่ใช่เรื่องของบทกวีหรือปรัชญา แต่เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ที่เราแต่ละคนมีความเป็นเอกลักษณ์ในทางพันธุกรรม ส่วนประกอบทางพันธุกรรมของเรานั้นไม่เคยมีมาก่อน และจะไม่เกิดขึ้นซ้ำอีก ความเป็นเอกลักษณ์ดังกล่าวเผยแสดงออกมาให้เราารู้ผ่านทางความชอบในบางกิจกรรมหรือบางวิชา اماแต่กำเนิด แนวโน้มความชอบอาจเป็นดนตรี คณิตศาสตร์ กีฬา เกมบางอย่าง การแก้ปริศนาคำทาย งานซ่อมแซมและก่อสร้าง หรือการเล่นคำ

สำหรับผู้ที่โดดเด่นขึ้นมาเพราะความเชี่ยวชาญขั้นสุดที่เกิดขึ้นภายหลังของชีวิต จะสัมผัสได้ถึงแนวโน้มความถนัดเหล่านี้อย่างลึกซึ้ง และชัดเจนกว่าคนอื่น พวกเขาสัมผัสได้ว่าเป็นกระแสเรียกร้องจากข้างใน ซึ่งมักจะมีอิทธิพลควบคุมความคิดและความฝันของพวกตน พวกเขาค้นพบเส้นทางอาชีพการงานที่ทำให้แนวโน้มความถนัดดังกล่าวเติบโตได้อย่างสวยงาม ไม่ว่าจะด้วยความบังเอิญหรือความพยายาม ล้วน ๆ ความรู้สึกเชื่อมโยงและความปรารถนาอย่างเข้มข้นนี้ทำให้พวกเขาอดทนต่อความเจ็บปวดของกระบวนการ ความล้มเหลวสลับในตนเอง ช่วงเวลาที่ต้องฝึกฝนหรือศึกษาอย่างเหน็ดเหนื่อย ความล้มเหลวที่เลี่ยงไม่ได้ หรือหนามที่ทิ่มแทงไม่หยุดหย่อนจากผู้ที่อิจฉาริษยาได้ พวกเขาพัฒนาการฟื้นคืนกำลังใจและความมั่นใจในตนเองที่คนอื่น ๆ ดูจะมีไม่มากพอ

ในวัฒนธรรมของเรา เรามักมองว่าความคิดและพลังทางสติปัญญาเทียบเท่ากับความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมาย แต่ในหลายแง่มุม คุณสมบัติทางอารมณ์ต่างหากที่ทำให้ผู้ที่เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาหนึ่งโดดเด่นออกมาจากคนอื่น ๆ ที่แค่ทำงานของตนเอง สุดท้ายแล้ว ระดับของความปรารถนา ความอดทน ความเพียรพยายาม

และความมั่นใจของเรามีบทบาทที่ยิ่งใหญ่กว่าต่อความสำเร็จเมื่อเทียบกับพลังจากการใช้เหตุผลเพียงอย่างเดียว เมื่อเรามีแรงจูงใจและมีพลัง เราจะเอาชนะได้เกือบทุกสิ่งทุกอย่าง แต่เมื่อเบื่อหน่ายและกระสับกระส่าย จิตใจของเราจะไม่เปิดรับสิ่งใด และเราจะเฉื่อยมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในอดีตมีเพียงชนชั้นสูงและผู้ที่มียุทธศาสตร์และแรงผลักดันมากมายเหมือนยอดมนุษย์เท่านั้นที่จะเดินตามสายอาชีพที่ตนเองเลือก และกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญชั้นสูงในสาขานั้นได้ บุคคลหนึ่งอาจเกิดในแวดวงทหารอยู่แล้ว หรือได้รับการขัดเกลาให้เป็นข้าราชการโดยถูกคัดเลือกจากชนชั้นที่เหมาะสม ถ้าบุคคลนั้นแสดงให้เห็นถึงพรสวรรค์หรือความปรารถนาในงานดังกล่าว ส่วนใหญ่มักเป็นเพราะความบังเอิญ คนหลายล้านที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของชนชั้น เพศ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เหมาะสม จะถูกกีดกันอย่างเข้มงวดจากโอกาสที่จะได้ทำตามกระแสเรียกในใจของตนเอง แม้ว่าผู้คนต้องการทำตามแนวโน้มความถนัดของตนเอง แต่การเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาดังกล่าวก็ถูกควบคุมโดยชนชั้นสูงอยู่ดี นี่คือเหตุผลที่ทำให้ผู้เชี่ยวชาญชั้นสูงมีจำนวนน้อยมากในอดีต และพวกเขาก็โดดเด่นอย่างมากด้วย

อย่างไรก็ตาม การกีดกันทางสังคมและการเมืองเหล่านี้ส่วนใหญ่หายไปหมดแล้ว ทุกวันนี้เราเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้ในแบบที่ผู้เชี่ยวชาญสมัยก่อนได้แต่ฝันถึง ทุกวันนี้เรามีศักยภาพและอิสรภาพที่จะมุ่งไปสู่แนวโน้มความถนัดอันเป็นเอกลักษณ์ทางพันธุกรรมของเรามากยิ่งกว่ายุคสมัยใด ๆ ถึงเวลาแล้วที่คำว่า “อัจฉริยะ” ไม่ใช่สิ่งลึกลับหรือหาได้ยากอีกต่อไป เราอยู่ใกล้เขาวนปีญญาเช่นนั้นมากกว่าที่คิด [คำว่า “อัจฉริยะ” (genius) มาจากภาษาละติน

แต่เดิมหมายถึงอารักขเทวดาที่คอยดูแลการเกิดของมนุษย์แต่ละคน ต่อมาถูกใช้สื่อความหมายถึงคุณสมบัติที่มีมาแต่กำเนิดซึ่งเป็นพรสวรรค์ อันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน]

แม้เราอาจพบว่ากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งประวัติศาสตร์ ที่เต็มไปด้วยโอกาสมากมายที่จะได้พัฒนาความเชี่ยวชาญขั้นสุด ซึ่งคนจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ กำลังมุ่งหน้าไปสู่แนวโน้มความถนัดของตนเอง แต่ที่จริงแล้วเรากำลังเผชิญกับอุปสรรคสุดท้ายที่ขวางกั้นการได้พลังนั้น ซึ่งเป็นอันตรายที่แอบแฝงอยู่ในเชิงวัฒนธรรม กล่าวคือ คำว่า “ความเชี่ยวชาญขั้นสุด” ถูกดูแคลนและถูกมองว่าเป็นเรื่องโบราณล้าสมัย หรือแม้แต่เป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา โดยทั่วไปแล้ว ความเชี่ยวชาญขั้นสุดนี้ไม่ถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ควรใฝ่ฝันถึง ความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมดังกล่าวเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และเราย้อนกลับไปดูที่มาได้ว่าสิ่งนี้เกิดจากสถานการณ์แวดล้อมในยุคสมัยของเราโดยเฉพาะ

เราใช้ชีวิตอยู่ในโลกที่เหมือนควบคุมได้ยากขึ้นเรื่อยๆ การหาเลี้ยงชีพของเราขึ้นอยู่กับความปรานีของโลกาภิวัตน์ ปัญหาที่เราเผชิญไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ไม่อาจแก้ไขได้ด้วยการกระทำของตัวเองเพียงคนเดียว นักการเมืองก็ช่างห่างเหินและไม่ตอบสนองของความปรารถนาของเราเลย การตอบสนองตามธรรมชาติเมื่อผู้คนรู้สึก่วชีวิตนั้นมากเกินไปคือการหลบเข้าไปอยู่ในการไม่ทำอะไรเลยในรูปแบบต่างๆ ถ้าเราไม่ต้องพยายามมากเกินไปกับชีวิต ถ้าเรจำกัดวงจรกิจกรรมกระทำของตัวเอง เราก็อยู่ในภาพมายาว่าเราควบคุมสิ่งต่างๆ ได้ ยิ่งพยายามน้อยลง โอกาสที่จะล้มเหลวก็น้อยลงด้วย ถ้ากำลังทำเป็นว่าเราไม่ต้องรับผิดชอบในชะตากรรมของตนเองหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิต ความสำเร็จของเรา

ก็ดูน่ารื่นรมย์กว่าอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้เองเราจึงถูกดึงดูดด้วยความคิดบางอย่าง คือพันธูกรรมนั้นละที่กำหนดสิ่งต่าง ๆ ส่วนใหญ่ที่เรากระทำ เราก็เป็นแค่ผลผลิตของยุคสมัย ความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นเพียงเรื่องโกหกที่เชื่อมต่อกันมา พฤติกรรมของมนุษย์ถูกย่อส่วนให้เหลือแค่แนวโน้มทางสถิติได้

หลายคนมองการเปลี่ยนแปลงทางคุณค่านี้ในอีกระดับ โดยให้การไม่ทำอะไรเลยของตัวเองดูมีภาพลักษณ์เชิงบวก พวกเขาทำให้ศิลปินที่ทำลายตนเองและสูญเสียการควบคุมตนเองดูราวกับตัวเอกในนิยาย อะไรก็ตามที่เต็มไปด้วยระเบียบวินัยหรือความพยายามถูกมองว่าเรื่องมากและล้าสมัย สิ่งสำคัญคือความรู้สึกที่อยู่เบื้องหลังงานศิลปะต่างหาก อะไรก็ตามที่บ่งชี้ถึงความเป็นช่างฝีมือที่ชำนาญหรือการทำงานดูจะละเมิดหลักการนั้น ผู้คนเริ่มยอมรับสิ่งที่ทำขึ้นแบบถูก ๆ เร็ว ๆ แนวคิดที่ว่าพวกเขาควรต้องใช้ความพยายามที่จะได้ในสิ่งที่ตนต้องการดูจะถูกปลงทิ้งไปด้วยอุปกรณ์ที่คอยทำงานแทนพวกเขาซึ่งมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง คอยปลุกฝังความคิดที่ว่าพวกเขาควรค่าที่จะได้รับสิ่งนั้น ว่าพวกเขามีสิทธิ์โดยกำเนิดที่จะครอบครองและบริโภคทุกอย่างที่ต้องการ “ทำไมต้องลำบากฝึกฝนเป็นปี ๆ เพื่อจะได้ความเชี่ยวชาญชั้นสุด ในเมื่อเรามีพลังอำนาจได้โดยใช้ความพยายามแค่ชนิดเดียว เทคโนโลยีจะแก้ปัญหาทุกอย่างเอง” การไม่ทำอะไรเลยนี้ยังได้รับจุดยืนทางศีลธรรมด้วย “ความเชี่ยวชาญชั้นสุดและอำนาจคือสิ่งชั่วร้าย สิ่งนี้เป็นเรื่องของชนชั้นสูงที่มีอำนาจสั่งการและกดขี่ข่มเหงเรา พลังอำนาจเป็นสิ่งชั่วร้ายในตัวเองอยู่แล้ว เราควรออกมาจากระบบเสียดีกว่า” หรืออย่างน้อยเราก็ทำให้เรื่องนี้ดูเป็นเช่นนั้น

ถ้าไม่ระมัดระวังคุณจะได้ติดเชื้อกัทัศนคติแบบนี้ในรูปแบบที่ละเอียดอ่อน และจะมองว่าสิ่งที่คุณประสบความสำเร็จได้ในชีวิตมีแต่เรื่องเล็ก ๆ โดยไม่รู้ตัว นี่จะทำให้ระดับความพยายามและความมีวินัยของคุณลดน้อยลงจนต่ำกว่าประสิทธิภาพ คุณยอมทำตามแบบแผนของสังคมจนฟังเสียงของคนอื่นมากกว่าเสียงตนเอง คุณอาจเลือกสายอาชีพตามคนวัยเดียวกันหรือตามที่พ่อแม่บอกหรือไม่ก็เลือกสิ่งที่คุณเห็นว่าทำกำไรได้เยอะ ถ้าคุณสูญเสียความเชื่อมโยงกับกระแสเรียกในจิตใจตัวเอง คุณอาจประสบความสำเร็จได้บ้างในชีวิต แต่สุดท้ายแล้วการขาดความปรารถนาที่แท้จริงจะกลับมาเล่นงานคุณ งานของคุณจะเหมือนเครื่องจักรมากขึ้นเรื่อย ๆ คุณจะใช้ชีวิตเพื่อรอเวลาว่างหรือความสุขแบบฉาบฉวย คุณจึงเฉื่อยลงเรื่อย ๆ และไม่อาจก้าวข้ามระยะแรกได้เลย คุณอาจหงุดหงิด หืออแ้ และซีมเศรำ โดยไม่ตระหนักว่าสิ่งนี้เกิดจากการที่คุณแยกตัวออกจากศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

ก่อนจะสายเกินไปคุณต้องค้นหาแนวโน้มความถนัดของตนเองให้พบ และใช้โอกาสอันดีงามอย่างเหลือเชื่อของยุคสมัยที่เกิดขึ้นมาเป็นประโยชน์สูงสุด เมื่อรู้ถึงความสำคัญอย่างขาดมิได้ของความปรารถนาและความรู้สึกเชื่อมโยงผูกพันกับงานของตนเองซึ่งเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จสูงสุดในที่สุดแล้ว คุณจะใช้การไม่ทำอะไรเลยของยุคสมัยนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเองได้ และให้การไม่ทำอะไรเลยนี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสร้างแรงจูงใจในรูปแบบที่สำคัญ 2 ประการ

หนึ่ง คุณต้องมองว่าความพยายามที่จะไปให้ถึงความเชี่ยวชาญขั้นสุดเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นสิ่งที่ต้องอย่างยิ่ง โลกเต็มไปด้วยปัญหา และปัญหาหลายอย่างนั้นมนุษย์ก็สร้างขึ้นมาเอง การจะแก้ปัญหาจำต้องอาศัยความพยายามและความคิดสร้างสรรค์อย่างมหาศาล การพึ่งพา

พันธุกรรม เทคโนโลยี เวทมนตร์ หรือการทำตัวน่ารักและเป็นตัวของตัวเอง ไม่อาจช่วยให้เรารอดได้ เราต้องใช้พลังอำนาจไม่ใช่แค่เพื่อจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตทั่วไปเท่านั้น แต่ต้องหล่อหลอมสถาบันและระเบียบใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมที่เปลี่ยนไป เราต้องสร้างโลกขึ้นมาเอง ไม่อย่างนั้นเราจะตายจากการไม่ยอมทำอะไรเลย เราต้องพาตัวเองย้อนกลับไปสู่มโนทัศน์ของความเชี่ยวชาญขั้นสุดที่ให้คำนิยามแก่สายพันธุ์มนุษย์เมื่อหลายล้านปีก่อน ไม่ใช่ความเชี่ยวชาญขั้นสุดที่มีไว้บ่งการธรรมชาติหรือคนอื่น แต่เพื่อกำหนดชะตากรรมของตัวเอง ทักษะคติแบบชอบเหน็บแนมแต่ไม่ทำอะไรเลยไม่ใช่เรื่องเทหรือโรแมนติคแต่อย่างใด กลับน่าสมเพชและทำลายล้าง คุณกำลังสร้างตัวอย่างให้เห็นว่าจะบรรลุความสำเร็จอะไรได้บ้างจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญขั้นสุดในโลกสมัยใหม่นี้ คุณกำลังมีส่วนสร้างความหมายที่สำคัญที่สุด นั่นคือการอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองของมนุษยชาติในช่วงเวลาแห่งความซบเซา

สอง คุณจะต้องโน้มน้าวตัวเองให้เชื่อในสิ่งต่อไปนี้ นั่นคือผู้คนจะมีจิตใจและคุณภาพสมองตามที่พวกเขาสมควรจะได้ผ่านการกระทำต่าง ๆ ในชีวิต แม้จะมีการนิยมใช้พันธุกรรมมาอธิบายพฤติกรรมของเรา แต่การค้นพบเมื่อไม่นานมานี้ในสาขาประสาทวิทยาศาสตร์ได้ล้มล้างความเชื่อที่ยึดถือกันมานานว่าสมองถูกวางโครงสร้างด้วยพันธุกรรม นักวิทยาศาสตร์สราธิตีให้เห็นแล้วว่าที่จริงสมองยืดหยุ่นได้ถึงระดับใด และความคิดของเราคือตัวกำหนดภูมิทัศน์สมองของเราเอง พวกเขา กำลังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลังแห่งเจตจำนงกับสรีรศาสตร์ดูว่าความคิดจิตใจนั้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการทำหน้าที่ตามปกติของเราได้อย่างลึกซึ้งเพียงใด เป็นไปได้ว่าจะมีการค้นพบเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เกี่ยวกับความลึกลับของรูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ในชีวิตที่เราสร้างขึ้น ผ่านการทำงานบางอย่างทางความคิด นั่นคือเราต้องรับผิดชอบต่อ

สิ่งที่เกิดขึ้นกับเรามากเพียงใด

ผู้คนที่ไม่ทำอะไรเลยมักมีภูมิทัศน์ทางสมอง² ที่ค่อนข้างแห้งแล้ง เนื่องจากประสบการณ์และการกระทำที่จำกัดของพวกเขา จุดเชื่อมต่อทุกชนิดในสมองจึงสลายไปเพราะขาดการใช้งาน การต่อต้านกระแสการไม่ทำอะไรเลยในยุคสมัยนี้ คุณจะต้องพยายามเพื่อดูว่าคุณควบคุมสถานการณ์แวดล้อมของตัวเองและสร้างความคิดจิตใจแบบที่คุณปรารถนาได้มากน้อยเพียงใด ไม่ใช่ด้วยการใช้ยา แต่ด้วยการลงมือทำ เมื่อปลดปล่อยความคิดจิตใจแห่งความเป็นผู้เชี่ยวชาญขั้นสุดที่อยู่ภายในออกมาแล้ว คุณจะอยู่ในกลุ่มแนวหน้าของผู้ที่สำรวจการขยายขีดจำกัดของพลังแห่งเจตจำนงของมนุษย์

ในหลายแง่มุม การเคลื่อนจากเขาวงกตปัญญาในระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งอาจถือได้ว่าเป็นพิธีกรรมการเปลี่ยนแปลงสภาพตัวตนอย่างหนึ่งเลยก็ว่าได้ เมื่อคุณก้าวหน้าขึ้น ความคิดและมุมมองเก่าๆ จะสลายไป เมื่อพลังใหม่ได้รับการปลดปล่อย คุณจะ得以ก้าวไปสู่การมองโลกในระดับที่สูงขึ้น ขอให้มองว่า*ความเชี่ยวชาญขั้นสุด* เป็นเครื่องมือที่ประเมินค่าไม่ได้ที่จะนำคุณเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้ หนังสือเล่มนี้ถูกออกแบบมาเพื่อพาคุณก้าวจากระดับล่างสุดไปสู่ระดับสูงสุดที่จะช่วยให้คุณเริ่มต้นก้าวแรก ค้นพบ*ภารกิจแห่งชีวิต* หรือกระแสเรียกแห่งวิชาชีพของคุณ และวิธีปูทาง

² Mental landscape หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการตีความเหตุการณ์และการตัดสินใจในชีวิตของคนคนหนึ่ง ได้แก่ ความทรงจำ ความรู้สึก ความเชื่อ ประสบการณ์ รวมถึงชุมชนที่คนคนนั้นเป็นส่วนหนึ่งอยู่ด้วย

เพื่อนำพาคุณให้ทำสิ่งนั้นได้สำเร็จในระดับต่าง ๆ หนังสือเล่มนี้จะแนะนำว่าจะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเป็นผู้ฝึกหัดได้อย่างไร หรือกลยุทธ์อันหลากหลายในการสังเกตและเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือคุณได้มากที่สุดในระยะนี้ วิธีหาที่ปรึกษาที่สมบูรณ์แบบที่สุด วิธีถอดรหัสพฤติกรรมทางการเมืองที่ไม่มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร วิธีปลูกฝังความฉลาดทางสังคม และสุดท้ายคือวิธีบินออกจากรังของผู้ฝึกหัดและก้าวไปด้วยตัวคุณเองเพื่อเข้าสู่ระยะของการสร้างสรรค์และกระทำสิ่งต่าง ๆ

หนังสือเล่มนี้จะแสดงให้เห็นว่าจะดำเนินกระบวนการเรียนรู้ต่อไปในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างไร และเผยกลยุทธ์การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่ใช้ได้ทุกยุคสมัย ซึ่งทำให้จิตใจของคุณยังคงลื่นไหลและปรับเปลี่ยนได้อยู่เสมอ โดยแสดงวิธีการเข้าถึงเขาวงกตปัญญาชั้นจิตใต้สำนึกที่มีมาแต่ยุคโบราณ และวิธีอดทนกับหนามแหลมแห่งความอิจฉาริษยาที่จะต้องเข้ามาหาคุณอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หนังสือเล่มนี้จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงพลังที่จะเข้ามาหาคุณผ่านทางความเชี่ยวชาญขั้นสุด และชี้บอกทิศทางให้คุณพบความรู้ลึกจากสัญชาตญาณหยั่งรู้ในสาขานั้น และหนังสือเล่มนี้จะนำพาคุณให้เริ่มเข้าสู่ปรัชญาหรือวิธีการคิดที่จะทำให้การก้าวเดินไปบนเส้นทางนี้ง่ายขึ้น

แนวคิดต่าง ๆ ในหนังสือเล่มนี้ยึดตามงานวิจัยอันกว้างขวางในสาขาประสาทวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การรู้คิด งานศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ และชีวประวัติของบรรดาสุดยอดผู้เชี่ยวชาญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ซึ่งรวมถึงเลโอนาร์โด ดา วินชี, ฮาคูอิน ปรมจารย์เซน, เบนจามิน แฟรงคลิน, โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท, โยฮันน์ โวล์ฟกัง ฟอน เกอเธ่,

จอห์น คีตส์ ผู้เป็นกวี, ไมเคิล ฟาราเดย์ นักวิทยาศาสตร์, ชาร์ลส์ ดาร์วิน, ทอมัส เอดิสัน, อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์, เฮนรี ฟอร์ด, มาร์เซล พรูสต์ นักเขียน, มาร์ธา เกรแฮม นักเต้น, บักมินสเตอร์ ฟูลเลอร์ นักประดิษฐ์, จอห์น โคคเทรน ศิลปินแจซ และเกล็นน์ กูลด์ นักเปียโน

เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเราฉบับัญญารูปแบบนี้นำมาปรับใช้กับยุคสมัยใหม่ได้ เราจึงสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญชั้นสูงสุดในยุคสมัยของเรา 9 คนแบบยาวๆ ได้แก่ วี.เอส. รามจันทรัน นักประสาทวิทยาศาสตร์, แดเนี่ยล เอเวอเรตต์ นักภาษาศาสตร์และนักมานุษยวิทยา, พอล เกรแฮม วิศวกรคอมพิวเตอร์ นักเขียน และผู้ก่อตั้งบริษัทเทคโนโลยี, ซานติอาโก กาลาตราวา วิศวกรและสถาปนิก, เฟรดดี โรซ อดีตนักมวยที่ปัจจุบันเป็นครูฝึก, โยกี มัตสึโอกะ วิศวกรพัฒนาหุ่นยนต์และผู้ออกแบบเทคโนโลยีสีเขียว, เทเรซีตา เฟอร์นันเดซ ศิลปินจิตรศิลป์, เทมเพิล แกรนดิน ศาสตราจารย์ด้านปศุสัตว์และการออกแบบอุตสาหกรรม และเซซาร์ โรดริเกซ นักขับเครื่องบินรบประจำกองทัพอากาศสหรัฐฯ

เรื่องราวชีวิตของผู้คนร่วมสมัยเหล่านี้จะช่วยจัดมโนทัศน์ที่ว่า ความเชี่ยวชาญชั้นสุดเป็นเรื่องล้ำสมัยหรือเป็นเรื่องของชนชั้นอภิสิทธิ์ คนเหล่านี้มาจากภูมิหลัง ชนชั้นทางสังคม และความเป็นชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน เห็นได้ชัดว่าพลังที่พวกเขาได้มานั้นเป็นผลจากความพยายามและกระบวนการ ไม่ใช่พันธุกรรมหรือสิทธิพิเศษ เรื่องราวของพวกเขาแสดงให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญชั้นสุดเช่นนี้นำมาปรับใช้กับยุคสมัยของเราได้ ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงพลังอันมหัศจรรย์ที่ความเชี่ยวชาญชั้นสุดนำมาให้เราได้

โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้เรียบง่าย มีทั้งหมด 6 บท
 ไล่ไปตามกระบวนการ บทที่ 1 คือจุดเริ่มต้นการค้นหากระแสเรียก
 หรือภารกิจแห่งชีวิตคุณ บทที่ 2, 3 และ 4 จะอภิปรายถึง
 องค์ประกอบต่างๆ ของระยะการเป็นผู้ฝึกหัด (ทักษะการเรียนรู้
 การทำงานร่วมกับที่ปรึกษาและการได้มาซึ่งความฉลาดทางสังคม)
 บทที่ 5 อธิ述ให้กับระยะของการสร้างสรรค์และการลงมือทำ ส่วน
 บทที่ 6 นำไปสู่เป้าหมายสูงสุด นั่นคือความเชี่ยวชาญขั้นสุดนั่นเอง
 แต่ละบทจะเริ่มด้วยเรื่องราวของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ที่เป็น
 ตัวอย่างของแนวคิดโดยรวมของบทนั้น ส่วนอื่นๆ ที่ตามมา ได้แก่
 กฎแห่งความสำเร็จขั้นสุด จะให้บทวิเคราะห์ที่มีรายละเอียดของ
 ระยะที่เกี่ยวข้อง แนวคิดอันเป็นรูปธรรมที่จะนำความรู้นี้มาปรับใช้
 กับสถานการณ์แวดล้อมของคุณอย่างไร และกรอบแนวคิดที่จำเป็น
 ต่อการใช้ประโยชน์จากความคิดต่างๆ เหล่านี้อย่างเต็มที่ ต่อจาก
 เนื้อหาส่วนกฎแห่งคือส่วนที่ให้รายละเอียดของกลยุทธ์ต่างๆ จาก
 บรรดาสุดยอดผู้เชี่ยวชาญทั้งในปัจจุบันและในประวัติศาสตร์ซึ่งเคยใช้
 วิธีการอันหลากหลายเพื่อพาตนเองให้ก้าวหน้าไปในกระบวนการนี้
 กลยุทธ์เหล่านี้ถูกออกแบบมาให้คุณสามารถเห็นชัดยิ่งขึ้นว่าความคิด
 ในหนังสือเล่มนี้น่าไปปฏิบัติได้จริง และเป็นแรงบันดาลใจให้คุณ
 ก้าวตามรอยเท้าของสุดยอดผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ โดยแสดงให้เห็น
 อย่างเด่นชัดว่าพลังของพวกเขาเป็นสิ่งที่เราเองก็บรรลุได้เช่นกัน

สำหรับสุดยอดผู้เชี่ยวชาญในยุคปัจจุบันทุกคนและบางคน
 ในอดีต เรื่องราวของพวกเขาจะถูกกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องหลายบท
 ในกรณีเช่นนี้อาจมีการกล่าวถึงข้อมูลชีวประวัติของพวกเขาซ้ำเล็กน้อย
 เพื่อย้อนกลับไปดูว่ามีอะไรเกิดขึ้นในระยะก่อนหน้านั้นของชีวิตพวกเขา
 และเลขหน้าในวงเล็บจะอ้างอิงถึงเรื่องเล่าในส่วนก่อนหน้านี

สุดท้ายคุณต้องไม่มองว่ากระบวนการที่จะไปถึงระดับต่าง ๆ ของเขาวินัยภูยานี้เป็นเส้นตรงที่มุ่งไปสู่จุดหมายปลายทางหนึ่งเดียวที่เรียกว่าความเชี่ยวชาญขั้นสุด ชีวิตทั้งหมดของคุณคือการฝึกหัดประเภทหนึ่งที่ทำให้คุณนำทักษะการเรียนรู้ไปปรับใช้ หากใฝ่ใจก็จะเห็นว่ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับคุณเป็นคำแนะนำวิธีการใช้งานแบบหนึ่ง ความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทักษะหนึ่งอย่างลึกซึ้งซึ่งจะต้องได้รับการฟื้นฟูอยู่เสมอ ในขณะที่คุณบังคับให้จิตใจย้อนกลับไปสู่สภาวะเปิดกว้าง แม้แต่ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่เป็นกระแสเรียกของคุณ ก็ต้องมีการย้อนกลับไปพิจารณาตลอดชีวิต เพราะความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์แวดล้อมจะบังคับให้คุณต้องปรับทิศทางของมัน

การก้าวไปสู่ความเชี่ยวชาญขั้นสุดช่วยให้จิตใจคุณเข้าใจกลไกความเป็นจริงและชีวิตมากขึ้น อะไรก็ตามที่มีชีวิตย่อมมีสภาวะของการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ในช่วงขณะที่คุณพักผ่อนและคิดว่าคุณบรรลุระดับที่ปรารถนาแล้ว ส่วนหนึ่งของจิตใจจะเข้าสู่สภาวะเสื่อมสลาย คุณจะสูญเสียความคิดสร้างสรรค์ที่ได้มาอย่างยากลำบาก และคนอื่น ๆ จะเริ่มสัมผัสได้ นี่คือพลังและภูมิปัญญาที่ต้องคอยฟื้นฟูใหม่อยู่เสมอ มิฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็จะตายไป

อย่าพูดถึงการมีพรสวรรค์หรือความสามารถแต่กำเนิดเลย! เราบอกชื่อมนุษย์ผู้ยิ่งใหญ่หลากหลายประเภทที่เกิดขึ้นมีพรสวรรค์ได้น้อยมาก พวกเขาได้ความยิ่งใหญ่กลายเป็น “อัจฉริยะ” (อย่างที่เรชอบเรียกกัน) ด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ ซึ่งคนอื่นจะไม่ไ้อวดถ้าพวกเขาไม่มีคุณสมบัตินี้ นั่นคือทุกคนล้วนมีความจริงจังของคน

ที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนรู้ที่จะต่อแต่ละส่วน
อย่างระมัดระวังก่อนแล้วค่อยตะลุยไปถึงขั้นการทำ
ภาพรวมทั้งหมด พวกเขาใช้เวลาตัวเองในการทำสิ่งนี้
เพราะการทำสิ่งเล็กๆ ที่สำคัญรองลงมาให้ความ
เพลิดเพลินใจมากกว่าผลที่ได้จากการเห็นภาพรวม
อันแพรวพราวทั้งหมด

— ฟรีดริช นิตซ์เช